بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2022/HC-A/215
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން
- އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދޭ ފަރާތް: އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިން / ގްރީންވައިލް، ށ. ފޯކައިދޫ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2023/HC-A/89
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިން / ގްރީންވައިލް، ށ. ފޯކައިދޫ
- އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދޭ ފަރާތް: ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން

- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: މަދަނީ ޤަޟިއްޔާ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދު
ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝަރީފާ
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމް އަބްދުﷲ

ނިމުނު ތާރީޚް:	12	މުޙައްރަމް	1447
	07	ޖުލައި	2025

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ނަޒަރުސާނީ ނިމުނު ތާރީޚު: (2022/HC-A/215) 02 މުޙައްރަމް 1444 / 31 ޖުލައި 2022

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ނަޒަރުސާނީ ނިމުނު ތާރީޚު: (2023/HC-A/89) 16 ޝަޢުބާން 1444 / 09 މާރިޗު 2023

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ:

- **ނަންބަރު:** 136/VTR/2021
- **ނިންމި ކޯޓު:** ވަޔޮލޭޝަން ޓްރައިބިއުނަލް
- **ބާވަތް:** ވަޔޮލޭޝަން
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު:** 14 ޖޫން 2021
- **ނިމުނު ތާރީޚު:** 26 މެއި 2022

ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2022/HC-A/215

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް
ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން
ޤާނޫނީ ވަކީލު: ސީނިއަރ ލީގަލް ކައުންސެލް [illegible]
ލީގަލް ސަރވިސް [illegible]

އިސްތިއުނާފުގެ ޖަވާބުދޭ ފަރާތް
އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން / [illegible]، ސ. ހުޅުދޫ
ޤާނޫނީ ވަކީލު: އަޙްމަދު ޢަލީ / ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު 108-G-01
މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް / ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު 168-1-04

ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2023/HC-A/89

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް
އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން / [illegible]، ސ. ހުޅުދޫ
ޤާނޫނީ ވަކީލު: އަޙްމަދު ޢަލީ / ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު 108-G-01
މުޙައްމަދު އިބްރާހީމް / ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު 168-1-04

އިސްތިއުނާފުގެ ޖަވާބުދޭ ފަރާތް
ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން
ޤާނޫނީ ވަކީލު: ސީނިއަރ ލީގަލް ކައުންސެލް [illegible]
ލީގަލް ސަރވިސް [illegible]

ވަޒީފާއާބެހޭ – ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން – ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި 282 ވަނަ މާއްދާ – ވަޒީފާއާބެހޭ ގާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) – ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާ – [illegible] – [illegible] – ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) – ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުޑީޝަރީގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1)

ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދުގެ ރައުޔު

މައްސަލައިގެ ތަފާސީލު

1. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލަ އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި ޚިލާފުވާކަމަށް ބުނެ އެ ނިންމުން އިސްތިޢުނާފުކުރުމަށް އެދި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން (މީގެ ފަހުން "ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން") ގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް މައްސަލައެއް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. މި މައްސަލައިގައި އިސްތިޢުނާފު [illegible] ސ. ހިތަދޫ، ގުލްޝަންވިލާ، އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިން (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A022137) (މީގެ ފަހުން "އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިން") ގެ މައްޗަށެވެ. މި މައްސަލަ ބަލާފައިވަނީ މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-A/215 ގެ ސިފައިންނެވެ.

2. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-A/215 ގެ ސިފައިން ހުށަހެޅުމުން، އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނުގެ ފަރާތުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނާ ދެކޮޅުހަދައިގެން އިތުރު އިސްތިޢުނާފުގެ މައްސަލައެއް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. އިތުރު އިސްތިޢުނާފުގެ ސިފައިން ބަލާފައިވަނީ މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2023/HC-A/89 ގެ ސިފައިންނެވެ.

މައްސަލައިގައި ކަށަވަރުވެފައިވާ ކަންތައްތައް

3. އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނަކީ ސ. ހިތަދޫ ޝަރަފުއްދީން ސްކޫލްގެ މަޤާމުގައި [illegible] 11 ޖުލައި 2007 އިން ފެށިގެން އަދާކުރަމުން ގެންދަވާފައިވާ ފަރާތެކެވެ.

4. ސ. ހިތަދޫ ޝަރަފުއްދީން ސްކޫލްގެ [illegible] ގުޅޭގޮތުން، 04 (ހަތަރެއް) ކުއްޖަކަށް [illegible] ޓިއުޝަން [illegible] ބުނެވިގެން މައްސަލައެއް [illegible] ޕްރިންސިޕަލް [illegible] ހުށަހަޅާފައިވާތީ، ދިވެހި ސިވިލް

ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން [illegible] ނުކުރުން މަނާކޮށް ދިނުމަށް އެދި މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ، ފެމިލީ އެންޑް ހިއުމަން ރައިޓްސް ހުށަހަޅާފައިވާތީ، ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގެ 224 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ (1) އަދި (3) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް މުސާރަ ލިބޭ ގޮތް [illegible] ނުކުރުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ނަންބަރު ONM/L/2012/13 (06 ނޮވެންބަރު 2012) "[illegible] ނުކުރުން މަނާކުރިކަން އަންގާ ލިޔުން" އިން މަނާކޮށްފައިވެއެވެ.

5. އެއަށްފަހު، ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤު ނިމުނުން، ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގެ 224 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ (1) އަދި (3) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް މުސާރަ ލިބޭ ގޮތް [illegible] ނުކުރުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ނަންބަރު ONM/L/2012/18 (10 ޑިސެންބަރު 2012) "[illegible] ނުކުރުން މަނާކުރިކަން އަންގާ ލިޔުން" އިން މަނާކޮށްފައިވެއެވެ.

6. ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލަ [illegible] [illegible] ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނާމެދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، އެ މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤު ނިމުނުން ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް މުސާރަ [illegible] [illegible] ނުކުރުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ނަންބަރު ONM/L/2013/8 (22 އޭޕްރީލް 2013) "[illegible] ނުކުރުން މަނާކުރިކަން އަންގާ ލިޔުން" އިން މަނާކޮށްފައިވެއެވެ.

7. މިކަން 25 އޭޕްރީލް 2013 ގެ ނަންބަރު HPSN-MC/2013/01 ސިޓީއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް އަންގާފައިވެއެވެ.[1]

---

[1] މި ސިޓީގައިވަނީ 22 އޭޕްރީލް 2013 [illegible] [illegible]، ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން [illegible]، [illegible] [illegible].

8. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ގެ ޤަޟިއްޔާއިން އަބްދުއްރަޝީދު ހުކުމްކޮށްފައި އިތުރު 03 (ތިނެއް) ފަހަރެއްގެ މުއްދަތަށް އިންތިޚާބުތަކުގެ މަޤާމްތަކުގައި ހުރި ކަނޑައެޅުމަށްފަހު ޖިނާއީ އަމަލެއް ހިންގުމުގެ ދަޢުވާ 20 މެއި 2013 ގައި ކުރެވުނެވެ. މި މައްސަލަ 19 ޑިސެންބަރު 2017 ގައި ނިމިފައިވަނީ އިންތިޚާބުތަކުގެ މަޤާމްތަކުގައި ހުރި ކަނޑައެޅުމަށްފަހު ޖިނާއީ އަމަލެއް ހިންގުމުގެ ކުށް، އަބްދުއްރަޝީދު ހުކުމްކޮށްފައި އަދި އިތުރު 03 (ތިނެއް) ފަހަރެއްގެ މުއްދަތަށް ސަސްޕެންޑުކޮށްފައެވެ.

9. އެހެންކަމުން، އަބްދުއްރަޝީދު ހުކުމުގެ މަޤާމުގެ ކަންކަން ސާފުކުރުމަށް އެ ފަހުން އެތަކެއް ސިޓީ ފޮނުވައިފައިވާކަން އެނގެއެވެ. މި ސިޓީތަކުގެ ޤަޟިއްޔާގައި އެންމެހައި ކަންކަން އަބްދުއްރަޝީދު ހުކުމްއާ ގުޅުންހުރި ފައިސާކަން އެނގެއެވެ.

9.1. ދިރާސީ ކޯޓު ހުކުމުގެ ނަންބަރު 23-ES/INDIV/2018/750 (01 އޮގަސްޓު 2018) "މުޙައްމަދު ފާރޫޤު ސިޓީގެ ޤަޟިއްޔާ" ގައި ޙަވާލާދީފައިވާ ސިޓީގައި ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލަ ބަލައިގެން ނިމިފައިވާތީ، އެ މައްސަލައާ ގުޅިގެން ސާފުކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ހުކުމާއެކު އެކަން ފޮނުވިއްޖެނަމަ ޤަނޫނީގޮތުން ތަފާތުން ހުށަހެޅިފައިވާކަމުގައި، އެކަންކަން ސާފުކުރެވުން، އަބްދުއްރަޝީދު ހުކުމް ހުށަހެޅިފައިވާ ކަންކަމުގައި ގޮތެއް ނިންމާފައިކަން.

9.2. ސިވިލް ސަރވިސް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 188-ER/ASJ/2020/352 (22 ނޮވެންބަރު 2020) "އަލިއަށް ދިރުން ފާހަގަ ސިޓީގެ ޤަޟިއްޔާ" ގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހުކުމްގެ ފަހުން ހުށަހެޅިފައިވާ ސިޓީގައި ބާރުއަޅައިފައިވާ މައްސަލައިގައި ގޮތެއް ނިންމުމުގެ މަސައްކަތް އެ ޓްރައިބިއުނަލް ކުރަމުންދާކަން.

9.3. ސިވިލް ސަރވިސް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 188-ER/INDIV/2021/96 (04 އޮގަސްޓު 2021) "އަލިއަށް ދިރުން ފާހަގަ ސިޓީގެ ޤަޟިއްޔާ" ގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހުކުމްގެ ވަޒީފާ ގެއް ގޮތުން ގޮތެއް ނިންމުމުގެ މަސައްކަތް ދިރާސީ ކޯޓު ހުށަހެޅި، ފުރިހަ އެންމެ

ސޯޝަލް ސަރވިސަސްއާއި ކޮމިޝަނާއި ގުޅިގެން ކުރިއަށް ގެންދާނެކަމާއި، އަދި އެ ކަމާ ގުޅިގެން ނިންމާ ގޮތެއް ހިއްސާކުރާނެކަން.

10. ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 19 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން، 12 މޭ 2021 ގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ޚާއްޞަ އެހީއަށް ބޭނުންވާ މީހުންގެ މަރުކަޒުގެ އިމާރާތުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާކަން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު (2)CSC/2021/00490 (12 މޭ 2021) "ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެއްވި ޗިޓް" އިން އެނގެއެވެ.

11. ކ. ގުރައިދޫ ޚާއްޞަ އެހީއަށް ބޭނުންވާ މީހުންގެ މަރުކަޒުގައި އިމާމެއްގެ މަޤާމުގައި ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ދަނިކޮށް، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 19 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކުރުމުގައިވިޔަސް އަދި ނުކުރުމުގައިވިޔަސް ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގާފައިވާކަމަށް ބުނެ [illegible] 12 މޭ 2021 ގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާތީ، 22 އޮގަސްޓް 2013 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް މުސާރަ ނުދީ ގޮތަށް ވަޒީފާއިން [illegible]، [illegible] އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް 23 އޮގަސްޓް 2013 އިން ފެށިގެން ވަޒީފާއިން [illegible]، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާ [illegible] ގަވާއިދާއި [illegible]، ވަޒީފާއިން [illegible] 7% [illegible] ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ [illegible]، ވަޒީފާއިން [illegible] ވަޒީފާ [illegible] -/500ރ. (ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) [illegible]، [illegible]

ކުރަންޖެހުނު ޤާނޫނީ މަސައްކަތަށް -/15,000ރ (ފަނަރަހާސް ރުފިޔާ) ހޭދަވެފައިވާތީ، އެ ފައިސާ ނަގައިދިނުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ މައްޗަށް އަމުރުކޮށްދިނުމަށް އެދި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ރައްދުވާގޮތަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅިއެވެ.[2] މި މައްސަލަ އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ބަލާފައިވަނީ އެ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގެ ގޮތުގައެވެ.

12. މި މައްސަލައަށް ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ގޮތުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަމަށް ކަނޑައަޅައިދީ، ވަޒީފާ އަނބުރާ [illegible] އަދި މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދޭންޖެހޭ [illegible] [illegible] ކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އެ [illegible] މައްސަލަ ނިންމައިދިނުމަށެވެ.[3]

13. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުންނާއި އިތުރު [illegible] [illegible] އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެވެ.

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމިގޮތް

14. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ؛

14.1. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ސ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) (މީގެ ފަހުން "ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު") ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން

---

[2] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގެ "މައްސަލަ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓު" ގެ [illegible]

[3] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގެ "މައްސަލަ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓު" ގެ [illegible] 4 ވަނަ ނަންބަރު

ވަކިކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮވެގެންކަމުގައި ބުނެވެވޭތީ، މި ސަބަބަށްޓަކައި، އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން (substantive fairness) ޤާއިމުކުރެވިފައިވާކަމަށް ބުނެވެވޭތީ، އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫން އެދިފައިވާ ފަދައިން އެ ފަރާތް ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢުކުރުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ މައްޗަށް އަމުރުކުރާނެ ހަމައެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި،

14.2. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޤާއިމުކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެވެން ނުވޭތީ، އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ކުރުމަކީ 'އަންފެއާ ޑިސްމިސަލް' (unfair dismissal) އެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި،

14.3. ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރެވިފައިނުވާ ސަބަބަށްޓަކައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 87 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ނަގައިދޭ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި، އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވުނުއިރު މަހެއްގެ މައްޗަށް ލިބެމުންދިޔަ އުޖޫރައިގެ ހިސާބުން 03 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ އުޖޫރައަށްވާ 32,661/-ރ (ތިރީސްދެހާސް ހަސަތޭކަ ފަސްދޮޅަސް އެއް ރުފިޔާ) ނަގައިދިނުމަށް ކަނޑައަޅައި،

14.4. އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫން ވަޒީފާއަށް ނުކުތުން މަނާކުރި ތާރީޚުގައިވާ 22 އޭޕްރީލް 2013 އިން ފެށިގެން އެ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚުގައިވާ 12 މާޗް 2021 ގެ ނިޔަލަށް އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫނަށް އުޖޫރައިގެ ގޮތުގައި ހައްގުވާ ޖުމްލަ 813,488/-ރ (އަށްސަތޭކަ ތޭރަހާސް ހަތަރުސަތޭކަ އަށްޑިހަ އަށް ރުފިޔާ) ނަގައިދިނުމަށް [illegible] މި [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫނަށް 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 އަދި 2021 ވަނަ އަހަރުގެ [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ބުނެފައެވެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު އަދަދުތަކުގެ ތަފްސީލް [illegible] އިސްތިއުފާގެ ގޮތުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް ހަރަދުވާ ޖުމްލަ -/25,043ރ. (ފަންސަވީސްހާސް ސާޅީސް ތިން ރުފިޔާ) އަދި މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން އެ ފަރާތަށް ދޭންޖެހޭ ފައިސާކުރުމުގައި ކަނޑައަޅައި،

14.5. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު އަދަދުތަކުގެ ޖުމްލައަށްވާ ފައިސާގެ އަދަދު 26 ޖޫން 2022 އިން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް [illegible] އެއްފަހަރާ ދިނުމަށް އެކަން ހަމަޖެހޭތާ 05 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ވަޒީފާއަށް [illegible] ދިއުމުން އެންގުމަށް މައްސަލަ ރައްދުވި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށް އަންގައި އަމުރުކުރެއެވެ.

15. މި ނިންމުމަށް ވާސިލްވެވުނީ އަންނަނިވި ކަންކަމަށް ބިނާކޮށެވެ.

15.1. އެއް ކުށަކަށް ތުހުމަތު ކުރެވުނު އެއް [illegible] [illegible] ހިނގި 04 (ހަތަރެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އިބްރާހީމް [illegible] ސަސްޕެންޑްކޮށްފައިވަނީ 12 ޖޫން 2021 އާ ހަމައަށް ވަޒީފާގައި ބަހައްޓައިގެން [illegible] މުސާރަ [illegible] [illegible] އަމަލުކުރި ގޮތަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން [illegible] [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާގޮތަށް [illegible] [illegible] މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން [illegible]، މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން 02 ފެބްރުއަރީ 2022 ގައި ބޭއްވުނު ދުވަހު [illegible] އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަމަށާ [illegible] ޖެހިގެން ވަކި ގޮތެއް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ.

15.2. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި [illegible] އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރެވިފައިވާތޯ ބެލުމުގައި،

15.2.1. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަރަޖައިގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ މުވައްޒަފުން [illegible] ދިނުމާ ނުވަތަ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޙާލަތުގައިކަމާއި، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ސިވިލް

ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 19 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުންކަން އެ ފަރާތަށް ޖަޒާއީ ފިޔަވަޅުގައި ބަދަލުކުރަމުންދާއިރު، މި ނަންބަރުގައިވާ ކަންކަން ސާބިތުކުރުމަށް ބަލަންޖެހޭނެ ދުވަސްތަކުގައެވެ.

15.2.2. އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުގެ ގޮތުގައި ބާރުއަޅާފައިވަނީ، ކުޑަކުއްޖަކާ ޖިންސީ އަމަލު ހިންގާފައިވާކަމަށް މަދަނީ މިންގަނޑުން ސާބިތުވާކަމަށްވާތީ، ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 19 ވަނަ ނަންބަރުގައިވަނީ ރުހުމުގައިވިޔަސް އަދި ނުރުހުމުގައިވިޔަސް ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގައިފިނަމަ، އެ ކުށެއްގެ ކުޑަ ބޮޑު މިނުން ބަލައި، ވަޒީފާގެ ފަންތި ދަށްކުރުމުގެފިޔަވަޅާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ފިޔަވަޅާއި، ނުވަތަ އެނޫން ފިޔަވަޅު އަޅަމުން ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވިދާނެކަމުގައެވެ.

15.2.3. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫނާ މައްޗަށް އުފުލުނު ދަޢުވާގައި އިތުބާރުކުރެވޭ މިންވަރުގައި ހުރި ކުޑަކުއްޖަކާމެދު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގިކަން އެ ކޯޓުގެ މައްސަލަ ސާބިތުނުވާކަމަށް އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާއިން ކަނޑައެޅިނަމަވެސް، މިފަދަ ޖިނާއީ މައްސަލަތަކާ ގުޅިގެންވެސް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ފަދަ އިދާރީ ފިޔަވަޅު އެޅުމުގައި ސާބިތުކުރުމަށް މިންގަނޑަކީ (balance of probabilities) އެ ތުހުމަތެއް ސާބިތުވާކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ **[illegible] ވ. [illegible]**[4] ޤަޟިއްޔާއާއި މި ކޯޓުގެ އެހެން ޤަޟިއްޔާތަކުން އެނގެން އޮންނަނީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ހެކި މިންވަރަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި

---

[4] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/24 ޤަޟިއްޔާ

ފަރާތުގެ މައްޗަށް ކުރެވުނު ތުހުމަތު ސާބިތުކޮށް ބަލަންޖެހޭ މަތީ މިންގަނޑުން ކަމުގައެވެ.

15.2.4. މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ނަންބަރު LC-2012/17476 ކޭސް ރިޕޯޓަށް ބެލުމުން، މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން 04 (ހަތަރެއް) ކުޑަކުދިންނާ ސުވާލުކުރުމުން، މި ކުދިން ޤުރުއާން ކިޔަވަން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ގާތަށް ދިއުމުން، މި ކުދިންނާމެދު އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ޖިންސީ އަމަލު ހިންގާފައިވާކަން އެ ކުދިން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމުގައެވެ.

15.2.5. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 8 ވަނަ ނުކުތާގައި، އާމިނަތު ޝަރީފް ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ބަޔާންދެމުން، ޤުރުއާން ޓީޗަރުގެ ފަރާތުން ގެއްލުންދީފައިވާކަން ކުދިންނާ [illegible] އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓު ތައްޔާރުކުރިއިރު [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމުގައެވެ.

15.2.6. މި ޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ ތެރެއިން 9 ވަނަ ނުކުތާގައި، އާއިޝަތު [illegible] ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ހެކިބަސް ދެމުން، އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓު ތައްޔާރުކުރިއިރު ޤުރުއާން ދަސްކޮށްދިނުމަށް އެ މަދުރަސާގައި މަސައްކަތްކުރާ މުވައްޒަފެއް ކަމުގައިވާ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ފަރާތުން އަނިޔާ ލިބުނުކަން [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމުގައެވެ.

15.2.7. މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ރިޕޯޓުތަކާއި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާއިން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ކުޑަކުދިންނަކާމެދު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގާފައިވާކަން މަތީ މިންގަނޑުން ސާބިތުވާކަމުގައެވެ.

15.2.8. ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތާއި މުވައްޒަފާއި ދެމެދުގައި އޮންނަ ވަޒީފާގެ ގުޅުމުގައި ހިމެނޭ އެންމެ މައިގަނޑު އެއް ސިފަކަމަށްވާ ދެ ފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އޮންނަންޖެހޭ އިތުބާރާއި އަމާނާތްތެރިކަން ގެއްލިފައިވާކަމަށް ބެލެވޭނެ ސަބަބެއްކަމުގައި، [illegible] ގޮތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން [illegible] އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮތުމުންކަމުގައި [illegible]، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި [illegible] އަދުލުވެރިކަން ގެއްލިފައިވާކަމަށް ކަނޑައަޅަންޖެހޭކަމުގައެވެ.

15.3. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ގެއްލިފައިވޭތޯ ބެލި ބެލުމުގައި،

15.3.1. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އެ ފަރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަރާތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް 26 ޖަނަވަރީ 2021 ގައި [illegible] "ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ފުރުޞަތު" އަށް [illegible] އެދިގެން [illegible]، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible].

15.3.2. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ [illegible] މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] އެ ފަރާތުން 27 އޮކްޓޫބަރު 2020 ގައި [illegible] [illegible]، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ 12 މޭ 2021 ގައި ކަން އެނގޭއިރު، މިއީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައްސަލަ [illegible] ފަރާތުން [illegible] ފަދަ ސަބަބާއި ގުޅުން މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް

ވުން ދިގު މުއްދަތެއްނަގަމާއި، މިއީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުވާކަމެއްކަމުގައެވެ.

15.3.3. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަމާއެއްގޮތަށް ކުރެވިފައިނުވާތީއެވެ.

15.4. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މަސްއޫލު އަދުލުވެރިކަން ގެއްލޭގޮތަށްކަމަށް، އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ގެއްލޭގޮތަށްކަމަށް، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 87 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އަދުލުވެރި ބަޔަކަށް ނަޒަރިއްޔާއިން ދޭހަވާގޮތަކަށް، ބަޔަކަށް ނަޒަރިއްޔާގައި ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ **ކަސްޓަމްސް ޕްރޮޕަރޓީސް ފައިނޭންސް ކޯޕަރޭޝަން ޕވޓ ލޓޑ ވ. އިސްލާމިކް މިނިސްޓްރީ**[5] ގެ ސިޔާޤުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާގޮތުގައި، އެކަންކަމަށް ރިއާޔަތްކޮށް، އަޑުއަހަނިވި ހެކިން ފަރާތުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އެ ފަރާތަށް ދެވެންޖެހޭ ފުރުޞަތާއި، ސަބަބު އަންގައިދިނުމާއި، ސަފާ އެންގި ކަ އަންގައިދިނުމާއި، ނޯޓިސް ދިނުމަށް ނިޔަލަށް 03 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތާއި އެއްގޮތަށް ދިނުމަކީ ނިންމުމެއްކަމުގައި ބެލެވޭކަމުގައެވެ.

15.5. މައްސަލަ ބަލައިދިން ފަރާތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އޮފީހުން ނުކުތުން މަނާކުރި ތަރުތީބުކުރެވިގެންވާ 22 އޮގަސްޓް 2013 އިން ފެށިގެން އެ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތަރުތީބުކުރެވިގެންވާ 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ލިބެންޖެހޭ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށް އެދިފައިވާ އުސޫލުން ޤާނޫނީ ގޮތުން ނަގަންޖެހޭ ބިލުތަކުގައި،

15.5.1. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު ONM/L/2013/8 (22 އޮގަސްޓް 2013) ލިޔުމުގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ނުކުތުން މަނާކޮށްފައިވަނީ، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އެ

---

[5] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/142 ގެ ޤަޟިއްޔާ

ފަރާތުގެ މައްޗަށް ކުރެވުނު ޢުޤޫބަތުގެ ޝަރީޢަތް [illegible] އެނގެން [illegible]، މި މާއްދާގައި "...ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުމުން، އެ މުވައްޒަފެއްގެ މައްޗަށް ކުށް ސާބިތުވުމުން މައްސަލަ ނިމިއްޖެނަމަ، [illegible] [illegible] ހުރި ދުވަސްތަކުގެ މުސާރަ ދޫކުރެވޭނެއެވެ." [illegible] [illegible] [illegible]، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގައި 19 ޑިސެމްބަރު 2017 ގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ މައްޗަށް ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ހުކުމުގައި، ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއަށް ނުކުތުން މަނާކުރި ތާރީޚުގައިވާ 22 އެޕްރީލް 2013 އިން ފެށިގެން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ތާރީޚުކަމުގައިވާ 19 ޑިސެމްބަރު 2017 ގެ ނިޔަލަށް ހިނގައިދިޔަ މުއްދަތަށް އެ ފަރާތަށް ހައްޤުވާ [illegible] މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކުގެ ޖުމްލަ އަދަދަށްވާ ފައިސާއަކީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ލިބެންޖެހޭ ފައިސާއެއްކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

15.5.2. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ މައްޗަށް ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް 19 ޑިސެމްބަރު 2017 ގައި ކަނޑައަޅާފައިވީނަމަވެސް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ވަޒީފާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 03 (ތިނެއް) އަހަރު ފަހުން 12 މޭ 2021 ގައެވެ.

15.5.3. ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 257 ވަނަ މާއްދާގައި، ވަކި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މުސާރަ [illegible] [illegible] ނުކުތުން މަނާކުރުމުގެ [illegible] ސިވިލް ސަރވިސްއަށް [illegible] [illegible]، މި މައްސަލައިގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ މައްޗަށް [illegible] ޖިނާއީ ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން [illegible] ފެށިގެން އެ ފަރާތް ވަޒީފާއިން

ވަކިކުރި ތާރީޚުގެ ނިޔަލަށް އެ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ސަސްޕެންޑްކޮށްފައިވަނީ މުސާރަ ލިބޭގޮތަށް ނުވަތަ މުސާރަ ނުލިބޭ ގޮތަށް ކަން އެނގެން ނެތްކަމެވެ.

15.5.4. މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތުގެ ނަންބަރު 23-ES/INDIV/2018/750 (01 އެޕްރީލް 2018) "މުވައްޒަފުން [illegible]" އަށް ބެލުމުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ މައްޗަށް ޖިނާއީ ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް ޝަރީޢަތުން ނިންމާފައިވީނަމަވެސް، އެ ފަރާތް އަނބުރާ ވަޒީފާއަށް ރުޖޫޢަކުރުވާފައި ވަކި ގޮތެއް ނިންމާފައިނުވާތީ، އެ މައްސަލައާ ގުޅިގެން އިތުރަށް ސާފުކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ހުރުމާއެކު ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހަށް ހުށަހަޅާފައިވީކަން އެނގެންއޮންނާތީ، އެ ފަރާތުގެ ސަސްޕެންޝަނުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްފައިވަނީ އެ ފަރާތާމެދު ކުރެވުނު ތުހުމަތު އިދާރީގޮތުން ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ ބޭނުމުގައިކަން އެނގޭކަމެވެ.

15.5.5. އެހެނަސް، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި އަދި އެ ޤާނޫނުގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) މި މައްސަލައަށް ތަޠްބީޤުކުރާއިރު، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި މުސާރައިން އުނިކުރެވޭނެ [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއްވެސް ހާލަތެއް ހިމެނިފައިނުވާތީ، އެ މާއްދާގެ ދަށުން މުސާރަ ނުދީ ހިފެހެއްޓުން [illegible]، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއަށް [illegible] މައްސަލަ [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މުސާރަ ނުދީ ހިފެހެއްޓުން ސަބަބެއް ނެތްކަމަށްވާތީ، އަދި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި [illegible] މި މައްސަލައިގައި [illegible]، އެ ފަރާތުގެ ސަސްޕެންޝަން މުއްދަތު އިތުރުކުރުމުގެ [illegible] 20 ޑިސެމްބަރު 2017 އިން ފެށިގެން އެ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާއި ހަމައަށް، އެ ފަރާތް [illegible] މުސާރަ

މެދުނުކެނޑޭކަމަށް ބަލައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 50 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު މުއްދަތަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް މަހު އުޖޫރައިގެ ގޮތުގައި ޖުމްލަ ލިބެންޖެހޭ ފައިސާއަކީ އެ ފަރާތަށް ހައްގުވާ ފައިސާކަމަށް ބުރަވެވޭކަމުގައެވެ.

15.5.6. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުން ފަހު، އެ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، އަދި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނަށް 4 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ގެނެވުނު އިސްލާހަށް ފަހު، އެ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން މި މައްސަލައިގައި ހޯދުމަށް އެދިފައިވާ 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 އަދި 2021 ވަނަ އަހަރުގެ ރަމަޟާން މަހުގެ އިނާޔަތް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ދޭންޖެހޭނެކަމުގައި ބުރަވާކަމުގައެވެ.

15.5.7. މި މައްސަލައިގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ސަސްޕެންޑްކޮށްފައިވާ މުއްދަތަށް ލިބެންޖެހޭ ބަންދު ދުވަހުގެ އެލަވަންސާއި އިތުރު ގަޑީގެ ފައިސާއަށް އެދިފައިވަނަމަވެސް، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނަށް 6 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުން އަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 34 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވަޒީފާތަކަށް (މިސްކިތް މުދިމުންނާއި މިސްކިތް [illegible] މީހުން) އެ ޤާނޫނުގެ 32 ވަނަ މާއްދާއާއި، 37 ވަނަ މާއްދާއާއި 38 ވަނަ މާއްދާއިން އިސްތިސްނާވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، އެ ފަރާތަށް ލިބެންޖެހޭކަމަށް ބުނާ ބަންދު ދުވަހުގެ އެލަވަންސާއި އިތުރު ގަޑީގެ ފައިސާ [illegible] ނުފެންނަކަމުގައެވެ.

15.5.8. މި މައްސަލައިގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ސަސްޕެންޑްކޮށްފައިވާ މުއްދަތަށް ލިބެންޖެހޭ ރިސްކް އެލަވަންސަށް އެދިފައިވަނަމަވެސް، ސިވިލް ސަރވިސް މުވައްޒަފުންނަށް [illegible]

އެލަވަންސްތަކާބެހޭ އުސޫލުގެ 20 ވަނަ މާއްދާގައި ރިސްކް އެލަވަންސް ދޭނީ، މަސައްކަތަށް ނުކުންނަ ދުވަހަކު މަސައްކަތުގައި މިފަދަ ރިސްކަކަށް ކުރިމަތިލާންޖެހޭ ކޮންމެ ދުވަހަކަށް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ސަސްޕެންޝަންގެ މުއްދަތުގައި އެފަދަ ރިސްކަކަށް ކުރިމަތިވެފައިވާކަން އެނގެން ނުވާތީ، ރިސްކް އެލަވަންސް ނަގައިދޭން ޤާނޫނީ ހަމައެއް އޮތްކަމަށް ނުފެނޭ ކަމުގައެވެ.

15.5.9. ވަޒީފާއަށް ނުނިކުމެ ހުންނަން ޖެހުމުގެ ސަބަބުން ނަފްސާނީ ތަކުލީފާއި މާލީ ގެއްލުން ލިބުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ވަޒީފާއަށް ނުނިކުމެ ހުންނަންޖެހުނު ކޮންމެ ދުވަހަކަށް -/500ރ (ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) ނަގައިދިނުމަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އެދިފައިވީނަމަވެސް، މި ގެއްލުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ސާބިތުކޮށްދީފައިނުވާތީ، މި ފައިސާ ނަގައިދޭން ޤާނޫނީ ހަމައެއް އޮތްކަމަށް ނުފެނޭ ކަމުގައެވެ.

15.5.10. ޤާނޫނީ ވަކީލުންގެ އެހީތެރިކަމަށް ހަރަދުކުރި ޖުމްލަ -/15,000ރ (ފަނަރަހާސް ރުފިޔާ) ނަގައިދިނުމަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އެދިފައިވީނަމަވެސް، ކާމިޔާބުވެއްޖެނަމަ ވަކި ގޮތަކަށް ވަކީލަށް ފީ ދިނުމަށް އެއްބަސްވެފައިވާކަން އެނގެން ނުވުމުން، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2015/R-20 (ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ގަވާއިދު 2015) ގެ 48 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މި ފައިސާ ނަގައިދޭން ޤާނޫނީ ހަމައެއް އޮތްކަމުގައި ބުނެވެން ނެތްކަމުގައެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާތައް

16. ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލަ އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވާ ގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއެއްގޮތް ނުވާކަމަށް ބުނެ އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި

ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ވަކީލުން ހުށަހަޅާފައިވަނީ އަންނަނިވި 04 (ހަތަރެއް) ނުކުތާއެވެ.[6]

އެގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ؛

16.1. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ތުހުމަތުތަކުން [illegible]، [illegible] ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ [illegible] [illegible] ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން އެ ފަރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، 01 ޑިސެމްބަރު 2014 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް [illegible] މުއްދަތުގެ މުސާރަ ނަގައިދީފައިވަނީ ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފަށް، އަދި އެ ފަރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

16.2. އާންމު އުޞޫލުގެ ގޮތުން ވަޒީފާގެ މަސައްކަތުގައި ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި (ގެއްލިފައިވާ މުސާރަ އާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމުގައި) [illegible] މުއްދަތުގައި ގެއްލިފައިވާ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަކީ [illegible] މުވައްޒަފުން ބޭއިންސާފު [illegible]

---

[6] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމުގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ވަކީލުން ހުށަހަޅާ އިސްތިއުނާފުގެ ފޯމުގައި، އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ވަކީލުން 06 (ހައެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅާފައިވިނަމަވެސް، މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން 05 އޮގަސްޓު 2024 ގައި [illegible] ޝަރީޢަތުގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ދަންނަވާފައިވަނީ އެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ 06 (ހައެއް) ނުކުތާގެ ތެރެއިން، ހަތަރު ނުކުތާ [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][7] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާއިރު، [illegible] [illegible] 22 އޭޕްރިލް 2013 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް ވަޒީފާއަށް [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] މުއްދަތަށް މުސާރައާއި [illegible] [illegible] އެ [illegible] ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އާއި

16.3. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] 22 އޭޕްރިލް 2013 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް ވަޒީފާ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި

16.4. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] 22 އޭޕްރިލް 2013 އިން ފެށިގެން [illegible] ވަޒީފާއަށް [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[7] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާ

ބަލަހައްޓާ މަޖިލީހުގެ ހައިސިއްޔަތުން ތިބޭ ފަރާތަކަށް ޖުޑީޝަލް ސާވިސް ކޮމިޝަނުގެ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމެއް ކުރެވިއްޖެނަމަ ކޮމިޝަނުގެ ގަވާއިދާއި، އުޞޫލުތައް އެކަށައަޅާ ވަޒީފާއަށް ޢައްޔަނުކުރެވޭ ފަރާތްތަކުގެ ނިޔާއަށް ބަލައި ކަނޑައަޅައި، އެ ފަރާތް ސަސްޕެންޝަނުގައި ހުރި މުއްދަތަށް ވަޒީފާ ދޭންޖެހޭ ކަމަށް ބުނެފައިވާ އިޖުރާއަތާ ދޭތެރޭ ވަޒީފާއަށް ޢައްޔަނުކުރުމުގެ ނިސްބަތުން ވަކިކުރެވޭ ފަރާތުގެ އަބްޒާރވޭޝަން ހުކުމް ވަޒީފާ ނިޒާމުގެ މުޅިމުއްދަތު ސަސްޕެންޝަން ރިޢާޔަތްކުރުމުގެ ގޮތުން އޭގެ ޤާނޫނީ ބަލާއިރު 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން ތަޢާރުފުކޮށްދީފައިވާ ރަޢުޔުތަކާއި ޚިލާފު ގޮތަކަށް، އެ ފަރާތުން ޖިނާއީ ޢަދާލަތުގެ ދަށުން އެ ފަރާތުގެ ކަންތަކުގައި ޢަމަލުކުރަމުންދިޔަ ގޮތަށް ޙަރަކާތްތެރިވުން ނުކުރާ ގޮތަށް ކަނޑައެޅުއްވިއެވެ.

17. **ފަހުގެ އިސްތިއުނާފު ނިޒާމު ޤާނޫނީ ހައިސިއްޔަތުން ސަސްޕެންޝަން ކުރިމަތިވުމުގެ ހާލަތުގައި ވަޒީފާއަށް ޢައްޔަނުކުރުމުގައި** އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ކުރިމަތިވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާގެ ހުކުމް ކުރުމުގެ ތާރީޚަށްވުރެ 20 ޑިސެންބަރު 2017 އިން ފެށިގެން އަބްޒާރވޭޝަން ހުކުމް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށް ތާރީޚު ކަނޑައެޅި 12 ވަނަ 2021 ގެ ނިޔަލަށް އަބްޒާރވޭޝަން ހުކުމްގައި ވަޒީފާއަށް ޢައްޔަނުކުރުމުގެ މުއްދަތު ރިޢާޔަތްކުރުމަށް ކަނޑައަޅައެވެ.

18. މިގޮތުން ރިޢާޔަތް ކުރުމުގައި ވަޒީފާއަށް ޢައްޔަނުކުރެވުނު ސަބަބު އެވަގުތު ވަޒީފާއަށް ޢައްޔަނުކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން މުއްދަތު ހަމަވުން އަށްވުރެ އަދި އެ މުއްދަތުގައި ހުކުމް، އަބްޒާރވޭޝަން ހުކުމްއަށް މުއްދަތު ދިނުމަށް ފަރާތްތަކާ އެއްބަސް ސަބަބު ނިންމުނުކަމުގައެވެ.

19. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ ނިމުމުން، އަބްޒާރވޭޝަން ހުކުމް ވަޒީފާ ނިޒާމުން އެ ފަރާތުގެ ވަޒީފާއާ ގުޅޭ ނިންމުމަށް މަސައްކަތްކުރުމުގެ ކަމުގައި، މިގޮތުން ވަޒީފާއަށް ޢައްޔަނުކުރުމުގެ ނިންމުމެއް ބަލާނެތްކަމުގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ

ނިމުމުން އެ ފަރާތުގެ ސަސްޕެންޝަންގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްފައިވަނީ އެ ފަރާތާމެދު ކުރެވުނު ތުހުމަތު އިދާރީގޮތުން ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ ބޭނުމުގައިކަމަށް ބުނެފައިވާކަމުގައެވެ.

20. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ދައުލަތުގެ ވަޒީފާއިން ކަނޑައެޅުން ތަޙުޤީޤުކޮށްފައިވަނީ، ހާބިސާ ޢިއްދަތު ބަލަހައްޓަމުން ގެންދާ މަރުކަޒުގައި ބަލަހައްޓާފައިވާ ... ކަމާއި، ހުށަހެޅުނު ރިޕޯޓް ބަލާއިރު މަސައްކަތް ކުރަމުންދާ ތަޙުޤީޤު ނިމެންދެން ކަމަށް ބުނެފައިވާކަމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނިންމުމުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަމެއް، މިއަށް ބަލާފައި ސަސްޕެންޝަން ކުރުމަށް ބުނެފައިވާކަމުގައެވެ.

21. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ގެ ޤަޟިއްޔާ ނިމުމުން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއަށް ނުބައިންދައިފައިވަނީ އިދާރީ ތަޙުޤީޤެއް ކުރިޔަށްދާތީކަމަށް، މިގޮތުން އަމަލުކުރަމުންދިޔައީ ސިވިލް ސަރވިސް ޤާނޫނު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގައި ގާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާއިން ތަޢާރުޟުވާކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ހުކުމްކޮށް އެފަދަ ޙާލަތުގައި ކަމަށް ބުނެ ސަސްޕެންޝަން ނިމުނު ނަމަވެސް ތަޙުޤީޤު ކުރަމުންދާ މުއްދަތުގައި ސަސްޕެންޝަން ދިގުކުރުމަށް ޤާނޫނުގައި އެ ބާރު ދީފައިނުވާތީ މުސާރަ ނުލިބިގެން ވަޒީފާއަށް ނުބައިންދާ މުއްދަތަށް މުސާރަ ދިނުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް އަމުރުކުރެވިގެންވެއެވެ.

22. 01 ޖަނަވަރީ 2014 ގައި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނު އަމަލުކުރަން ފެށުމާއިއެކުގައި، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއަށް ނުބައިންދައިފައިވަނީ އެ ފަރާތަށް ތުހުމަތުކުރެވުނު ހާދިސާ ބޮޑުވާތީ ގޮތުގައި ތަޙުޤީޤުކުރުމަށް ގެންދިޔަ ކުރިއަށްގެންދާތީ ޓީމުން ކުރަމުންގެންދާ ތަޙުޤީޤުތަކެއް ނިމެންދެނެވެ. އަދި މި ޙާލަތުގައި މުސާރަ ނުލިބޭގޮތަށް ވަޒީފާއަށް ނުބައިންދުމަކީ ޤާނޫނީ ގޮތުން ހުއްދަ ކަމެއް ނޫން ސިވިލް ސަރވިސް ޤާނޫނު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ބަލާއިރު އެނގެއެވެ.

23. މިހެންވީމާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ޝަކުވާއެއް ހުށަހެޅުނު ދުވަހުން 22 އޮކްޓޫބަރު 2013 އިން ފެށިގެން 12 މާރޗް 2021 ގެ ނިޔަލަށް މުއްދަތަށް ފައިސާ ނަގައިދީ ޤާނޫނީ ގޮތުން ވަޒީފާގެ މުސާރަޔާއި ގުޅުންހުރި މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް

ނަގައިދިނުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ވ. އަސްލަމް ވަޙީދު**[8] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލަށް ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭނެ ކަމުގައެވެ.

24. މި ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ބަލާއިރު، ވަޒީފާއަށް ނުނިކުމެ ހުރި މުޅި މުއްދަތަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށް ޙުކުމްކުރެވުނު ނަމަވެސް، މުޅި މުއްދަތަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތް ނަގައިދިނުމަށް މަތިކޮށްފައި ބައިންލާފަ މުސާރައިގެ ދިނުމުގެ ޙައްޤު މަނާ ނުކުރެވޭނެއެވެ.

25. މަތިކޮށްފައި ބަޔާންވީ މުސާރައިގެ ނިސްބަތުން ޙިޔާނާތް ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ ކަންކަން މި ޤަޟިއްޔާގައި ބައްލަވާފައިވާ ކަމަށް، މިގޮތުން މަތިކޮށް ގެއްލުމުގެ ގޮތުގައި ދަޢުވާލިބޭ މުސާރައިގެ ނިސްބަތުން، އެ މުއްދަތުގައި އިތުރު މުސާރައިގެ ބަދަލު އިތުރު ދާއިރާގެ ދޮރުފޮތި ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށް ޙުކުމްކުރެވޭނެއެވެ.

26. މިގޮތުން އަސާސީ ޤާނޫނު ގެއްލުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ދަޢުވާލިބޭ މުސާރައިގެ ބަދަލު ދޫކުރެވޭ ނުލަބައްސާ، މިސާލަކަށް ގެއްލުން އަސާސީ ޤާނޫނު ވަޒީފާއަށް ޖަހަންނަމަވެސް އެކުލަވާ ހުރި އަސާސީގެ މުސާރައިގެ ބަދަލު ދިނުމަށެވެ. މިގެ އިތުރުން، ޤާނޫނީ ގޮތުން މުއްދަތުގައި ބަލާ ހިމެނޭ ގޮތުގައި ބަދަލުދިނުމުގެ ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށް އެކަމާ ގުޅޭގޮތުން ޙުކުމްކުރުމުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ޙުސައިން ނަޖީބު ވ. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން**[9] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަމުގައެވެ.

27. އެހެންކަމުން، އަސާސީ ޤާނޫނު ގެއްލުން ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ދަޢުވާލިބޭ ވަޒީފާގެ ބަދަލުނުލިބުނުކަމުގައި، އަދި އެ މުއްދަތުގައި އެހެން އާމްދަނީއެއް ލިބިފައިވާ ނަމަ އެހެން ވަޒީފާއެއް އެހެން ވަޒީފާއަކުން ލިބިފައިވާނަމަ، މި މުއްދަތަށް ފައިސާ ނަގައިދިނުމުގައި ބަހާއްޓާލެވޭ އުޞޫލުތަކާއި ޚިލާފުވާކަމުގައެވެ.

---

[8] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާ

[9] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/22 ޤަޟިއްޔާ

28. **ތިންވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ** ތަފްސީލުކުރުމުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ޤަރާރުން ބުނެފައިވަނީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް 22 އޮގަސްޓު 2013 އިން ފެށިގެން 12 ޖޫން 2021 ގެ ނިޔަލަށް ވަޒީފާގައި ދެމިހުރި [illegible] ބަލައިގެން އެ މުއްދަތުގައި ޤަރާރުން [illegible] އިނާޔަތް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނަގައިދިނުމަށްކަމަށާއި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ވަޒީފާއާ ޤަރާރުން [illegible] އިނާޔަތް ދޫކުރާނީ ވަޒީފާ އަދާކުރި [illegible] ކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް 22 އޮގަސްޓު 2013 އިން ފެށިގެން 12 ޖޫން 2021 ގެ ނިޔަލަށް ވަޒީފާ އަދާކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ނުލިބިގެންނެވެ.

29. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް އޭރުގައި ނުލިބުނު މަސައްކަތުގެ މުސާރައާއި ޢިނާޔަތްތަކާއި، އެ މުއްދަތުގައި އެ ޤަރާރުގައި [illegible] ޤަރާރުގެ ނޫން ކަމުގައެވެ. އަދި މި މުއްދަތު [illegible] [illegible] ނުލިބުނުކަމަށް އެ ޤަރާރުގެ ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] ކަމުގައެވެ. އެހެންކަމުން، ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުވެފައިވާކަމުގައެވެ.

30. **ހަތަރުވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ** ތަފްސީލުކުރުމުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ޤަރާރުން ބުނެފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ކުޑަކުދިންނާއި ޒުވާނުންގެ ކުދިންނަށް އެއްވެސް ގޮތަކުން ޖިންސީގޮތުން އަނިޔާކޮށް އެ ކުދިންގެ ފުރާނަ ނުރައްކާ [illegible] ހިމާޔަތްކުރުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައިވާތީ، އަދި އެ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ މި ކުދިންނަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ ކުދިންނަށް [illegible] [illegible] ކަމުގައެވެ.

31. މި މައްސަލައިގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން އެ [illegible] [illegible] [illegible]

ކުރިންތަކަކަށް ޖިނާޢީ އަދަބު ހިންގާފައިވާކަން މަދަނީ މިންގަނޑުން ސާބިތުވާކަމަށް ވަޒީފާއިން ޖަރީމާއިންދުރުކުރުމުގެ ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަމުގައެވެ.

32. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއަށް ނުކުތުން މަނާކޮށްފައިވަނީ އެ ފަރާތުގެ ކުށުގެ ތުހުމަތުތަކުން ޝަރީޢަތުގައި ހުކުމުން ކަމަށްވާއިރު، ސަސްޕެންޝަނުގައި ހުރި މުއްދަތުން މުސާރައާއި އިނާޔަތް ނަގައިދިނުމުގައި އެ ފަރާތް ވަޒީފާއަށް ނުނެރުނީ ސަބަބަކީ، އަދި ތުހުމަތެއް އެއްވެސް ވަރަކަށް ސާބިތުކޮށްދީފައިނުވާކަމުގައެވެ.

33. މިފަދައިން ކުޑަކުދިންގެ ޙިމާޔަތާއި ކަމާގުޅޭ އަމަލުތަކަށް ފާހަގަކޮށް ވަޒީފާއަށް ނުނެރުނީ މުޅި މުއްދަތުން މުސާރައާއި އިނާޔަތް ނަގައިދިނުމަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާއިން އެ ކުދިންނަށް ދީފައިވާ ޙިމާޔަތާއި، އަދި އެ ކުދިންނަށް ރައްކާތެރިކަން ދިނުމަށް ދައުލަތުގެ މައްޗަށް އޮތް ވާޖިބު ފުރިހަމަކޮށްދިނުން އެކަމުގެ މަގު ބަނދުނުވާ ހިމާޔަތް ކަމުގައެވެ.

34. **އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިވާ** ވަޒީފާއިން ޖިނާޢީކޯޓުގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގައި، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ބޭރަށް ނުކުތުން މަނާކޮށްފައިވާ ކުށުގެ ކަމުގައިވާ 22 އޭޕްރީލް 2013 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 އަށް ހިނގައިގޮސްފައިވާ މުއްދަތުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކާއި ބަދަލުން އެލަވަންސް ނަގައިދިނުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަނޑައެޅުން ބާޠިލުކުރަމުންނެވެ.

ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގެ ބައި

35. **ފުރަތަމަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގެ** ދައުވާގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤަވާޢިދު 2014 އަށް އަމަލުކުރަން ފެށި ފަހުން ނުވަތަ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ މައްސަލަ ތަޙުޤީޤުކުރެވުނު ޖިނާޢީ މައްސަލައިގެ ޙުކުމް ކުރި ފަހުން، 12 މޭ 2021 ގައި، އެ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ ހަމައެކަނިވެސް ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ޤަވާޢިދު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ

(ނ) ގެ ދަށުން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން [illegible] ނުކުތުން [illegible] [illegible]، އެންމެފަހުން، އަބްދުއްރަޝީދު [illegible] އެ މާއްދާގައި ބުނާ "[illegible] ހުރި" [illegible] [illegible] [illegible] ކޮމިޝަންގެ ފަރާތުން ބުނިނަމަވެސް، އެ މާއްދާގެ ދަށުން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް އެއްވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ މާއްދާ [illegible] [illegible]. މި މާއްދާގެ ދަށުން އެއްވެސް [illegible] [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] [illegible] އެ މާއްދާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] [illegible] [illegible].

36. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] އަބްދުއްރަޝީދު [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 25 އޭޕްރީލް 2013 [illegible] 19 ޑިސެމްބަރު 2017 ގައި އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަބްދުއްރަޝީދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

37. އަބްދުއްރަޝީދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

38. މި ނުކުތާގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ދައްކާ ވާހަކަތަކަކީ އެއްވެސް ބަޔާނެއް ނެތް ވާހަކަތަކެއްކަމުގައިވާއިރު، ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާޒިރުނުވުމުގެ މުޢާމަލާއި އިންޒާރުތަކެއް އަރިހުން ވާނަމަ ކުށްޖެހުމެއް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ދެއްކިފައިވާކަމަށް ދެކެމެވެ.

39. ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާޒިރުނުވުން ވަޒީފާއަށް ނުނިކުމެވުނީ ޖަލަށް އަދަބަށް ބަންދަށް ޖިނާއީ މުއްދަތުގެ ބައެއް މުއްދަތު ޙުކުމުގެ ތަންފީޒުގައި ވާތީ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ކުށްވެރިވެ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ގެ ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމާ ޢަދަދު 04 (ހަތަރެއް) މުއްދަތުގެ ތަންފީޒުން އަސަރު، 12 މޭ 2021 އާ ހަމައަށް ވަޒީފާގައި ހާޟިރުނުވީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ޖަލަށްވާކަމުގައި، މީގެ އިތުރުން، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ހުރިހާ ބަންދު ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާޒިރުވި މުއްދަތު ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާޒިރުގެ ޤާނޫނީ އިޖުރާއަތުގެ ބަދަލުވެފައިވާކަމެވެ.

40. **ދެވަނަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގެ** ބަޙުސްގައި ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާޒިރުނުވުމުގެ ފަރާތުން ބަދަލުވެފައިވާ 25 އޮގަސްޓް 2013 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 އާ ދެމެދު ހާޒިރު މުއްދަތަކީ ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާޒިރު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިކަމުން، ވަޒީފާއަށް ނުނިކުމެ ބަދަލުވެފައިވާ މުއްދަތުގެތެރެއިން، މުޢާމަލާތް ފަރާތުން ޚިލާފުވެފައިވާ ހުރިހާ ޙަވާލުކުރެވުނު ސަބަބަށް މުއްދަތު ދައުލަތުން ކަނޑައަޅާފައިވާކަމާއި، އެކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ވަޒީފާ ދިން ގޮތްކަމުގައެވެ.

41. ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާޒިރުގެ މައްސަލަތައް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި ކުރިއަށް ޝަރީޢަތް 19 ޑިސެންބަރު 2017 ގައި ނިމި، އެ ފަރާތުގެ މައްސަލައަށް ކުރި ސާބިތުނުވާކަމަށް ކަނޑައެޅުމުން، ވަޒީފާއަށް ނުނިކުމެވުނު އެއީ ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާޒިރުގެ ފަރާތުން ސިޔާސީ ހަރަކާތްތަކެއްކަމާއި، އެހެނަސް، ވަޒީފާ ގެއްލުނު ގޮތް ނުބުނެ ބަޔާންކުރެވިފައި ބަރާބަރުކުރެވޭ އަދި އެކަމަށް ހުކުމަށް ރުހުން ދިނުމުން ވަކިކުރުމުގައި ކަނޑައަޅާ ފާހަގަކުރިކަމަށް ވަޒީފާ ދިން ގޮތް ކަމުގައެވެ.

42. މި ނުކުތާގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ހުށަހެޅުން [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ޕޮލިސް [illegible] [illegible] [illegible] ވ. [illegible] ވަޙީދު**[10] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލަށް ބަލާއިރު، އެއީ މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވި، އެ ވަކިކުރި ކުރުމަކީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ވަޒީފާ [illegible] [illegible] މުސާރައާއި އިނާޔަތް ނަގައިދިނުމުގެ ގޮތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާއި، [illegible]، މި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ޕޮލިސް [illegible] [illegible] [illegible] ވ. [illegible] ވަޙީދު**[11] ގެ ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] ކަމެއް [illegible]، އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ޙުސައިން [illegible] ވ. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން**[12] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] "...ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށްފަހު ފާއިތުވެފައިވާ އަހަރުތަކުގެ [illegible]..." މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، ނަމަވެސް މި މައްސަލައިގައި ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށް [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލައާ އެއްގޮތް ނޫން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ހުށަހެޅުން [illegible] [illegible] މި މައްސަލައަށް ތަތުބީޤު ނުކުރެވޭނެކަމަށެވެ.

43. **[illegible] [illegible]** [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުށަހެޅުން [illegible] [illegible] ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގައި ވަޒީފާ އަދާކުރާ [illegible] [illegible] މުވައްޒަފަކަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3,000/-ރ (ތިންހާސް ރުފިޔާ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] ކަމުގައެވެ.

---

[10] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާ

[11] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާ

[12] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/22 ޤަޟިއްޔާ

44. އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫންއަކީ ވަޒީފާ އަދާކޮށްފައިވާ ފަރާތެއް ނޫންކަމަށާއި އަދި ހިދުމަތް [illegible] ފަރާތެއް ނޫންކަމުގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ [illegible] [illegible] ކަމުގައެވެ.

45. އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚަކީ 12 މޭ 2021 ގައިކަމަށާއި، އޭގެ ކުރީގެ މުއްދަތުގައި އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ މުއްދަތުގައި ހިދުމަތް [illegible] އަސާސަކީ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން [illegible] ކަންކަން ކަމުގައެވެ.

46. މި މުއްދަތު "ހިދުމަތުގެ މުއްދަތުން [illegible]" އެއީ ވަޒީފާއަށް [illegible] [illegible] [illegible] ހިދުމަތް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައެވެ. އަދި މި މުއްދަތަކީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ސަރވިސްގެ އެއްވެސް ގަވާއިދެއް ނުވަތަ އުސޫލެއްގައި ބަޔާންކޮށްފައިނުވާ ކަމުގައެވެ.

47. **[illegible] އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާގެ** [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ [illegible] [illegible] އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫންއަކީ އެ ވަޒީފާގެ [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާއިން ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ އެއްވެސް ވަޒީފާއެއްގެ ރައްކާތެރިކަމެއް [illegible] [illegible] ވަޒީފާއެއް ނޫންކަން އެނގޭކަމުގައެވެ.

48. އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫންގެ [illegible] އޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބަލާއިރު، އެއީ ކުށެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައެވެ.

49. **ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ކުރި އިސްތިއުނާފުގައި އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން [illegible]** ވަޒީފާގެ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގައި އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫނަށް މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް [illegible] ކަނޑައަޅާފައިވާ [illegible] ސިވިލް

ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 އާއި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާއި ޚިލާފު ނާޖާއިޒުކަން ނިންމާފައިވާ ނިންމުންތަކާ އެއްގޮތް ގުޅޭ ވަތުން ކަމުގައި ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ.

އަބްދުއްރަޝީދު ހުށަހެޅުއްވި ވަކީލުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިތުރު އިސްތިއުނާފު

50. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގައި މައްސަލާގެ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުވާގޮތަށް ކަނޑައަޅައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމި ނިންމުން ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއެއްގޮތް ނުވާކަމަށް ބުނެ އިތުރު އިސްތިއުނާފަށް އަބްދުއްރަޝީދު ހުށަހެޅުއްވި ވަކީލުން ހުށަހަޅައިފައެވެ. މިގޮތުން އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރައްވަން އަދި އަބްދުއްރަޝީދު ހުށަހެޅުއްވި ވަކީލުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވަނީ އަންނަނިވި 04 (ހަތަރެއް) ނުކުތާއަކަށެވެ. އެގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ؛

50.1. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލާ ނިންމިއިރު، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ޚިލާފަށް މައްސަލާ ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާއި،

50.2. ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާއާއި ޚިލާފަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލާ ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާއި،

50.3. ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) (މީގެ ފަހުން "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު") ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 އާ ޚިލާފަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލާ ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއާއި، އަދި

50.4. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލާ ނިންމިއިރު، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާއި 20 ވަނަ މާއްދާ އަދި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްނުކޮށް މައްސަލާ ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

51. އިތުރުން އިސްތިއުނާފުގެ ފުރަތަމަ ނުކުތާ ތަފްސީލުކުރަމުން އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫނުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފުރިހަމަ [illegible] [illegible] ވ. [illegible] [illegible][13] ފާސްކޮށްދީފައި ކޯޓުގެ ޙުކުމްތަކުން ކުރީ ސާބިތުކޮށްދޭ ހިނދަކު ބަލައި [illegible] ޝަރުޢީ ދަލީލު ނެތް ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible] [illegible] [illegible] އޮތް ހިމެނޭ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކުރުމަށް ކަރަން ކޯޓުން [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފާސްކޮށްފައި [illegible] [illegible] ވަނީ ކަމުގައި ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ.

52. ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) (މީގެ ފަހުން "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު") ގެ 77 ވަނަ މާއްދާގައި ކޯޓުތަކުން ނިންމާނުލަތަކަށް އެންމެން ތަބާވާންޖެހޭނެކަމަށް އޮންނައިރު، އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ވ. [illegible] [illegible][14] ފާސްކޮށްގައި ކޯޓުތަކުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އޮންނަނީ ކޯޓުތަކުން [illegible] [illegible] އަދި ކޯޓުތަކުގެ [illegible] [illegible] އެންމެން [illegible] [illegible] ކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނިންމުންތަކަށް [illegible]، އަބްދުއްރަޙީމު ހާރޫނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކުރުމަށް [illegible] [illegible]، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގާނޫނު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާއާއި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ

---

[13] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-C/35 ޤަޟިއްޔާ
[14] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/64 ޤަޟިއްޔާ

ޤާނޫނުގެ 77 ވަނަ މާއްދާއާއި، ބަޔާންކުރެވުނު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާތަކުގެ ހުކުމްތައް ކަނޑާތުން ކަމުގައެވެ.

53. ހިނގުނު ޑިސިޕްލިނަރީ ފިޔަވަޅު ނުކުތާ ތަހުޤީޤުކުރުމުގެ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ ވަކީލުން ބުނެފައިވަނީ، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނީ ތުހުމަތު ކަށަވަރުވެފައިނުވާކަމާއި، އެއްވެސް ޤާނޫނީ ތުހުމަތުތަކާއި މުވައްޒަފުގެ މަސައްކަތް ކަނޑައެޅިފައިވާ އަމަލުތަކާ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ކަމަށާއި، މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރެވުނު އިޖުރާއަތުގައި އެއްވެސް އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ މަސައްކަތް ވަކިކުރުމުގެ އަދާކުރުމުގެ ފިޔަވަޅު ކަނޑައެޅިފައިވާނޭ ކަމަށާއި، ހާރޫނާއި ގަވާއިދާއި ޚިލާފު ގޮތުގެ ނިންމާފައި ކަމުގައެވެ.

54. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނައަށް ތުހުމަތުކުރެވުނު، އަދި އެއީ ސަސްޕެންޝަން ކުރެވުނުއީ އަމަލުކުރަމުންދިޔައީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 އަށް ކަމަށާއި، މި ގަވާއިދުގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ތުހުމަތުކުރެވޭ މަސައްކަތް ސަސްޕެންޑްކޮށް ހުރަސްއަޅާ، މުވައްޒަފެއްގެ މަސައްކަތް ކުރަން ސާބިތުވާ މަސައްކަތަށް ނިޔާއަޅާ، އޮފީހުން ނުނިކުމެ ހުރި ކުށެއްކަން މުސާރަ ދޭންވާކަމަށާއި، އަދި އަނބުރާ އޮފީހުން ވަޒީފާ ހިއްސާކުރެވި މަސައްކަތް އޮފީހުން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ހުރަހަށްވާން ކަމަށްވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، މި މާއްދާއާއި އެއްގޮތް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފާޑުކިޔުން އަމަލުކުރެވިފައިވާކަމުގައެވެ.

55. ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 158 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި މުވައްޒަފުގެ މަސައްކަތް ތުހުމަތުކުރެވޭ މަސައްކަތުގައި ސަސްޕެންޑްކުރުން ހުރަސްއަޅާފިން، އެ މުވައްޒަފުގެ މަސައްކަތް ކުރަން ސާބިތުވާ މަސައްކަތް ނިޔާއަޅާ، އެ ދިނުމަށް ބަދަލުގައި އުޅޭ ދުވަސްތަކަށް މުސާރަ ދޭންވާނެކަމަށް ބަޔާންކުރެވިފައިވެއެވެ، މި މަސައްކަތުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނުގެ މަސައްކަތް ތުހުމަތުކުރެވުނު ކަން ސާބިތުވާނެކަމަށް

ނިންމާފައިވަނީކަން، ޢަބްދުލްރަޝީދު ހުސޭން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 އަދި 2014 އާވެސް ޚިލާފަށް ކަމުގައެވެ.

56. ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާގެ މަފްހޫމަށް ބަލާއިރު، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނުވަތަ ޝަރުޢީ ކޯޓަކުން ބަލައި ނިމިފައިވާ މައްސަލައެއް އިތުރަށް ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ލިބިފައިނުވާތީ، ޢަބްދުލްރަޝީދު ހުސޭނުގެ މައްޗަށް ކުށް ސާބިތުނުވާކަމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމައި ޙުކުމްކޮށް، އެ ޙުކުމް ނިހާއީ ޙުކުމަކަށްވެފައި ވަނީކަން، އެ ޙުކުމަށް ބެލުމެއް ނެތި، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން މައްސަލަ ތަޙުޤީޤުކޮށް މަދަނީ [illegible] ޢަބްދުލްރަޝީދު ހުސޭނުގެ މައްޗަށް ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް ނިންމުމަކީ ބާޠިލު ނިންމުމެއް ކަމުގައެވެ.

57. މި މައްސަލައިގައި ޢަބްދުލްރަޝީދު ހުސޭން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މަސްއޫލީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ 02 (ދޭއް) ކަމެއްގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށްކަމާއި، އެއީ ތުހުމަތުކުރެވުނު މައްސަލައާ ގުޅިގެން ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިމުނުގޮތާ ދީ ހުށަހަޅާކަން ކަމާއި، މި މައްސަލައިގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ޙުކުމްކުރުމުން، އެކަމާ ހުށަހެޅިކަން [illegible] ޢަބްދުލްރަޝީދު ހުސޭނުގެ މައްޗަށް ކުށް ސާބިތުނުވާކަމަށް ނިންމައި، އެ ނިންމުން ނިހާއީ ވެފައިވަނީކަން، އެ މައްސަލައާއި ގުޅިގެން ހުށަހެޅި ދިން ވަޒީފާގެ ހުށަހެޅި އެ މައްސަލައާ ގުޅޭ އެއްކަން ކަމަކަން ބޭނުންކުރުމުން ޤާނޫނީ ހަމައެއް ނެތްކަމުގައެވެ.

58. ޢަބްދުލްރަޝީދު ހުސޭނުގެ މައްޗަށް ކުށް ސާބިތުނުވާކަމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމުމުން، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޢަބްދުލްރަޝީދު ހުސޭނަށް ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކުރަންޖެހޭކަމާއި، އެހެނަސް، އޭނާއަށް ވަޒީފާ އިޢާދަކޮށް ދިނުމަކާނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ މި މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ކަމުގައެވެ.

59. އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ ދެވަނަ ނުކުތާ ތަފްސީލުކުރަމުން އަބްދުއްރަޝީދު ހުކުމުގެ ފަރާތުން ޖެނުއަރީގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހުކުމް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ތަފްސީލީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރެވިފައިވާކަން ކަނޑައަޅާފައިވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި ހިމާޔަތް ކަމަށާއި، މިގޮތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ހުކުމްކުރުން މާއްދާ އެކަން ޤާނޫނާ މިންގަނޑުގެ މައްސަލައިގެ ނަންބަރު HPSN-A/2013/09 (10 އޮގަސްޓު 2013) ސިޓީއަށް އެ ޓްރައިބިއުނަލުން ދައުލަތުގެ ޢަމަލުތަކާބެހޭ ގޮތުން ހުކުމްކުރުމާއި، މި ސިޓީ ހުށަހެޅިފައިވާ އަބްދުއްރަޝީދު ހުކުމްގެ މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދިޔުމުގައި ހުކުމް ކުރުމުގެ ޝަރުޢީ މިންގަނޑުތައް ކަމަށްވާތީ، މިކަމުގެ ތަޙުޤީޤުކުރެވުނު ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ގަވާއިދުގެ 68 ވަނަ މާއްދާއާއި ޚިލާފަށް ކަމަށްވެއެވެ.

60. އަބްދުއްރަޝީދު ހުކުމް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އޭނާ ވަޒީފާގައި ޝަރުޢީ ވަރަށްބޮޑު އިތުބާރު ގެއްލިފައިވާތީކަމަށް ސާބިތު ޝަރީޢަތް ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާކަމަށް އެ ކޯޓުން ސާބިތުކޮށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ބިނާކޮށްފައިވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ސާބިތު ހުކުމްކުރުމުގެ ގޮތުގައި ނ. ގޮތުންދާގައި ހުށަހަ ޙާލަތު ބޮޑަކަށް ޤާނޫނީ މިންގަނޑު ބަލާގޮތުގައި ހިނގާ ސިޓީއިން ހުކުމްކުރުމުގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާއިރު، މި ހުކުމް ހެކިބަސް ދެނިން ޖިނާއީގޮތުން އަބްދުއްރަޝީދު ހުކުމުގެ މައްސަލަ އިތުބާރު އެއް ކަމުގައެވެ. މިގޮތުން އިތުރުކުރެވުނު އަބްދުއްރަޝީދު ހުކުމްއަށް އިތުބާރު ގެއްލޭކަން ނ. ގޮތުގައި ސަރކިއުލަރ ނަންބަރު GS145/HR/LTT/2021/02 ސިޓީއާއި ގުޅޭ އަމަލު ގޮތުގައި ކަމުގެއްސާފު ކުރިއާއިން ސިޓީ ދިފާޢުވާނެ، މިހެން އެއްވެސް ކަމަކާ ބިނާކޮށްގެން ވަޒީފާ ނިންމާފައިވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ގަވާއިދުގެ 68 ވަނަ މާއްދާއާއި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 އާ ޚިލާފަށް ކަމުގައެވެ.

61. އެއް ކަމަކީ ގުޅުމުގެކުރަމުން އެއް ވޯކްޕަރމިޓްގެ ސަރކިއުލަރ ނަންބަރު 04 (ހަތަރެއް) މިނިސްޓްރީގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އިދާރީގޮތް އަރިހުގައި ސަރުކާރުއެކުގައި ކުރުމުން، 12 ޖޫން 2021 ގައި ފަހަރެއް ވަޒީފާގައި

ބަހައްޓައިގެން އޭނާއަށް މުސާރަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާ ފަދަ [illegible]
ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] 02 މާރިޗު 2022 ގައި ބޭއްވުނު
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
24 އޯގަސްޓް 2021 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ގަވާއިދުގެ 71 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) [illegible] [illegible] [illegible]
ގަވާއިދުގެ 68 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ކަމުގައެވެ.

62. **މިގޮތުން އިސްތިއުނާފުގެ ހަތަރުވަނަ ނުކުތާ** [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހިންގި 04 (ހަތަރެއް)
މީހުންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 12 މޭ 2021 އާ ހަމައަށް
ވަޒީފާގައި ބަހައްޓައިގެން އޭނާއަށް މުސާރަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާ ފަދަ
[illegible] ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް [illegible] [illegible] [illegible]
02 މާރިޗު 2022 ގައި ބޭއްވުނު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 24 އޯގަސްޓް 2021 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

63. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާއި 20 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ހަވާލުކުރުމެއްކަން އެނގޭތީ، މި ޙާލަތަކީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢަކުރަން ޖެހޭ ޙާލަތެއްކަމުގައެވެ.

64. **އިތުރު އިސްތިއުނާފުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ، ވަޒީފާއާ ބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ** ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ ޢަދުލުވެރިކަން [illegible] 29 [illegible]

އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ ޖަވާބު

65. އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ [illegible] ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ [illegible] 584/Cr-C/2013 [illegible]

66. މި ނުކުތާގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭންގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މުޙައްމަދު ފާޟިލް އަސްލަމް ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް[15] ޤަޟިއްޔާއާ ހަވާލާދީފައިވާއިރު، ޖިނާއީ މައްސަލަތައް ސާބިތުކުރުމުގައި އިތުރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު އަޙްމަދު ނަސީމް ވ. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން[16] ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމުގައެވެ.

67. މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭން [illegible] [illegible] ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދާ [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އިން އެނގޭކަމުގައެވެ.

68. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މުޙައްމަދު [illegible] ވ. ދިވެހި ދައުލަތު[17] ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މުޙައްމަދު ފާޟިލް އަސްލަމް ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް[18] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅާފައިވާކަމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މުޙައްމަދު [illegible] ވ. ދިވެހި ދައުލަތު[19] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުން، މައްސަލައެއްގައި [illegible] ކަމުގައެވެ.

---

[15] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-C/35 ޤަޟިއްޔާ

[16] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/SC-A/13 ޤަޟިއްޔާ

[17] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާ

[18] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-C/35 ޤަޟިއްޔާ

[19] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާ

69. އެހެންކަމުން، ފުލުހުންގެ ތަޙުޤީޤު ރިޕޯޓުންނާއި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އިދާރީ ފިޔަވަޅު އަބްދުއްރަޝީދު ހުކޫމްއާމެދު އެނގޭނެކަން އެނގެއިރު، މި ނުކުތާގައި ޤާނޫނީ ބަހުސްއެއް އުފެދިފައިވާ ނުފެނޭކަމުގައެވެ.

70. **މިގޮތުން އިސްތިއުނާފުގެ ދެވަނަ ނުކުތާއާއި** ގުޅިގެން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ އަބްދުއްރަޝީދު ހުކޫމްގެ ވަޒީފާއިން މި ނުކުތާގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ދިޔައީ ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަ އުސޫލުންކަމަށާއި، އެހެނަސް، އަބްދުއްރަޝީދު ހުކޫމް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިއިރު، ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 އޮންނަނީ އަމަލުކުރަން ފެށިފައިވާކަމާއި، އަބްދުއްރަޝީދު ހުކޫމް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ މި ގަވާއިދުގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 19 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ކަމުގައެވެ. އަދި މިފަދައިން ވަކިކުރުން ބަދަލުކުރަން ވަޒީފާއާބެހޭ [illegible] ނިންމާފައިވާކަމުގައެވެ.

71. މިކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން އަބްދުއްރަޝީދު ހުކޫމްގެ ފަރާތުން އެއްވެސް ކުށްވެރިވެފައިވާ [illegible]، އެކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން އިސްތިއުނާފުވެރިޔާ، އެކަމީ މި މައްސަލައިގެ ތެރެއިން [illegible] [illegible] ނުފެނޭކަމުގައެވެ.

72. އަބްދުއްރަޝީދު ހުކޫމްގެ ފަރާތުން ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ ސަބަބު ކޯޓެއްގައި [illegible]، ނުވަތަ ބަލައި ނިމިފައިވާނަމަ، އެ މައްސަލަ ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް [illegible] ބުނެފައިވާއިރު، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ބަލާފައިވާ ޖާއި މައްސަލައެއްނޫންކަމާއި، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ބަލާފައިވާ އިދާރީ ނުވަތަ ސުލޫކީ މައްސަލައެއްކަމާއި، މިފަދައިން ޖާއި މައްސަލައެއްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] **[illegible] ވ. [illegible]**[20] ޤަޟިއްޔާއިންވެސް އެނގޭކަމަށާއި،

---

[20] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާ

ޖިނާއީކަމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާއަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ރިޝްވަތެއް ނުވަތަ ސީދާ ރިޝްވަތެއް އުފުލުމާއި ހުށަހެޅި ނެތުމުން، މިއީ ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފުވެފައި ކަމުގައި ނުދެކޭ ކަމުގައެވެ.

73. **އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ ތިންވަނަ ނުކުތާއާއި** ގުޅިގެން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ މި ނުކުތާ އަބްދުއްރަޝީދު ހުށަހެޅި ޝަކުވާ ބަލާފައިވަނީ ފަސްޓްރެކިންގެ ގޮތުގައި 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރަށް ކަމަށްވާއިރު، މިއީ ވަޒީފާއާ ބެހޭގޮތުން ނިންމާފައިވާ މައްސަލައެއްކަމަށާއި، ފަސްޓްރެކިންގެ ގޮތުން ވަޒީފާއާ ބެހޭގޮތުން ބަލާ ހިނގަމުންދާ ކަމުގައެވެ. އަދި އެހެން އެއްވެސް ގޮތަކަށް އަބްދުއްރަޝީދު ހުށަހެޅި ޝަކުވާ ބެލިފައިނުވާކަމުގައެވެ.

74. މި ނުކުތާގައިވެސް ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާ އަބްދުއްރަޝީދު ހުށަހެޅި ޝަކުވާ ބަލާފައިވާއިރު، ޖިނާއީ މައްސަލައެއްގެ ވާހަކަ ބުނެފައިވާތީން، ސާބިތު ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ރިޝްވަތެއްގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ފުރިހަމަ ބެންޗުން ނިންމާފައިވާ** **ޤަޟިއްޔާ**[21] ފެސިލިޓޭޓަރ ބުނުމުން އެނގޭކަމަށާއި، މިއީ މި މާއްދާ ހިމެނޭ ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއް ނޫންކަމުގައެވެ.

75. **އިތުރު އިސްތިއުނާފުގެ ހަތަރުވަނަ ނުކުތާއާއި** ގުޅިގެން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ އަބްދުއްރަޝީދު ހުށަހެޅި ޝަކުވާ މި ނުކުތާ ބަލާފައިވަނީ އިސްތިރާޙީ އަށްވުރެ ސަސްޕެންޝަން ނުކުތާ މުއްދަތު ނި ވަޒީފާގައި ބަހައްޓާފައިވާ ގޮތުގެމަތީން ކަމަށާއި، އަބްދުއްރަޝީދު ހުށަހެޅި ވަޒީފާއަށް ނުކުތާގެ މުއްދަތު ބަލާފައިވަނީ އެ ގޮތަށް ދުވަސް ކުރިން ދުއްވާފައިވާ ފަހަކަށްކަން ބަލައި، އެ ގޮތް ވަޒީފާއަށް ދޫކޮށްލާފައިވާނަމަ، ކުރިންނަން ނަގައްކާވާގޮތުގެ ކަމުގައެވެ. އަދި އިސްތިރާޙީ

---

[21] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާ

އަސްލަށް ސަސްޕެންޝަންކޮށްފައިވުމަކީ، އަބްދުއްރަޙީމް ހާރޫން ވަޒީފާއިން ސަސްޕެންޝަންކޮށްފައިވާ ހާލަތެއް ނޫން، އެ ހުކުމް ނަގާފައިވާ ނޫނެކަމުގައެވެ.

76. އިތުރު އިސްތިއުނާފުގައި ގެނެސްދިން ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2023/HC-A/89 ގެ ގޮތުގައި ބަލަމުންދާ މި މައްސަލައިގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގައި އަބްދުއްރަޙީމް ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައްސަލައިގެ އަސްލުތަކަށް ބަލައިގެން ހުކުމްކޮށްފައިވާ ގޮތް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނިންމުން ބާޠިލުކުރަންޖެހޭ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމައެއް ނެތްކަމުގެ ކަންތައްތައް ދިނުމުގެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް

ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފު

ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފުގައި ކޯޓުން ބަލަން ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ކަންކަން

77. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފަށް ބަލާއިރު، ޝަރީޢަތުން ބެލުމަށް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ މައިގަނޑު 04 (ހަތަރެއް) ކަމަކާ ދިމާވެގެންނެވެ. އެއީ

77.1. ވަޒީފާއަށް ޖަހައިބެހެއްޓުން 01 ޑިސެންބަރު 2014 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް ހިނގައިދިޔަ މުއްދަތަށް މުސާރަ ނުދިނުމަކީ ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފުވޭތޯ ނުވަތަ ނުވޭތޯއާއި،

77.2. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] [illegible] ނަގައިދިނުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible] ޤަޟިއްޔާ[22] ގެ [illegible] [illegible] [illegible] ބުނެފައިވާ ގޮތަށް [illegible] [illegible]،

77.3. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] [illegible] ނަގައިދިނުމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް [illegible] [illegible]، އަދި

77.4. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހިނގައިދިޔަ މުއްދަތަށް [illegible] ނަގައިދިނުމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން 01 ޑިސެންބަރު 2014 އިން ފެށިގެން 12 މާޗް 2021 ގެ ނިޔަލަށް ހިނގައިދިޔަ މުއްދަތަށް މުސާރަ ނަގައިދީފައިވަނީ ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް

78. މި ނުކުތާގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ގެ ޤަޟިއްޔާ ނިމުމުން، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ ފަރާތުގެ ވަޒީފާއާ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ ނިމުމުން އެ ފަރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] އެ ފަރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

---

[22] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 ގެ ޤަޟިއްޔާ

79. އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭން އައްވަރަށް މުސާރަ ނުލިބޭގޮތަށް ރާއްޖެއިން ނުކުތުން މަނާކޮށްފައިވަނީ 22 އޮގަސްޓް 2013 ގައެވެ.[23] މި އުސޫލުގައި ހަވާލާދީފައިވަނީ އެއީ އަމަލުކުރަމުންދިޔަ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގެ 226 ވަނަ މާއްދާއަށެވެ. މި އުސޫލާއި ގުޅިގެން، 22 އޮގަސްޓް 2013 އިން ފެށިގެން ތުހުމަތުތަކުގެ މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ރާއްޖެއިން ބޭރަށް ދިއުން ނުކުތުން މަނާކޮށްފައިވާކަން އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭނަށް އަންގާފައިވެއެވެ.[24]

80. މުސާރަ ނުލިބޭގޮތަށް އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭން ސަސްޕެންޑްކުރުމަށް ދިނުމާ ނޯޓިސްގައި ހަވާލާދީފައިވާ ޤާނޫނީ [illegible] 2010 ވަނަ އަހަރުގެ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގެ 226 ވަނަ މާއްދާއެވެ. މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ތަފުޞީލަށް ނިސްބަތްވާ، ތުހުމަތުކުރެވޭ ޖިނާއީ މައްސަލައެއްގައި ޝަރީޢަތް ކުރަމުންދާ ނިސްބަތްވާ މައްސަލައިގައި ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތަށް، އުޖޫރަ ދެވޭނީ ރާއްޖެއިން ނުކުތުން މަނާކުރުން، މުސާރަ ނުލިބޭގޮތަށް ސަސްޕެންޑްކުރުމާއި، ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުމުން، އެ މައްސަލައިގެ ހުކުމް ސާބިތުވެ މައްސަލަ ނިމިއްޖެނަމަ، ރާއްޖެއިން ނުކުތުން ހުއްދަ ކުރެވި މުސާރަ ދޫކޮށްލަންވާނެއެވެ.

81. މި މައްސަލައިގައި ކަން ހިނގާފައިވާގޮތަށް ބަލާއިރު، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާއިން އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭނުގެ މައްސަލަ އިތުރުތަޙުޤީޤަކަށް މަޤްޞަދުގައި ހުކުމް ކުރެވުނުކަމުގެ ޖިނާއީ އަމަލެއް ހިނގުމުގެ ކުރީގެ ދައުވާ ކުރެވުނު ނަމަވެސް، މި މައްސަލަ 19 ޑިސެމްބަރު 2017 ގައި ނިމިފައިވަނީ އެ ކަން، އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭނުގެ މައްސަލަ ސާބިތުނުވާކަމަށެވެ. މި ނިންމުމަކީ އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިނުވާ ނިންމުމެއްކަން ވ ފާހަގަ ކުރަން ބޭނުން ސާފުވޭ.

82. އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭނުގެ މައްސަލަ ކުރިއަށް ޖިނާއީ ކުށުގެ ދައުވާ ސާބިތުނުވާކަމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާއިން 19 ޑިސެމްބަރު 2017 ގައި ނިންމާފައިވާއިރު، އަދި މި ނިންމުމަކީ އިސްތިއުނާފުނުކުރެވި ނިހާއީވެފައިވާ ނިންމުމެއްކަމުން، އަބްދުއްރަޝީދު ހުސޭން

---

[23] ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު ONM/L/2013/8 (22 އޮގަސްޓް 2013) "ރާއްޖެއިން ނުކުތުން މަނާކުރުން އެންގުން"

[24] [illegible] ނަންބަރު HPSN-MC/2013/01 (25 އޮގަސްޓް 2013) ސިޓީ

ސަސްޕެންޝަނުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރަމުންދިޔައީ ކޮމިޝަނުން ނަޒަރުން އަދިވެސް، 19 ޑިސެމްބަރު 2017 އާ ހަމައަށް އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިން ވަޒީފާއަށް ނުނުކުމެވި ހުރި ދުވަސްތަކުގެ މުސާރަ ދޫނުކުރާކަމުގައި ދެކެމެވެ.

83. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ 19 ޑިސެމްބަރު 2017 ގައި ނިމުނުފަހުން، އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިން ވަޒީފާއަށް ނުކުތުމުން ގޮތުގައި ހަވާލުކުރުމަށް އެދި ކޮމިޝަނަށް އިލްތިމާސްކޮށް އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިންގެ ވަކީލުން ސިޓީތަކެއް ހުށަހަޅާފައިވާކަން އެނގެއެވެ. މި ހުށަހެޅުންތަކަށް ކޮމިޝަނުން އިލްތިމާސް ދިރާސާކުރި ޖަވާބުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިންގެ ވަޒީފާގެ ޒާތުން ޒާތަށް ނިންމުމުގެ މަސައްކަތް ކުރަމުންދާކަމަށްވެއެވެ.[25]

84. އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިންގެ ވަޒީފާގެ ޒާތުން ޒާތަށް ނިންމާފައިވަނީ 12 މޭ 2021 ގައެވެ. އެއީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ޤަޟިއްޔާ ނިންމާ 03 (ތިނެއް) އަހަރު ފަހުންނެވެ. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުފަހުން އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިން ވަޒީފާއަށް ނުކުތުމުން މަޤާމުކުރަމުން ނުވަތަ އޭނާގެ ސަސްޕެންޝަނުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރަމުން ނުވަތަ ސިވިލް ސަރވިސްގެ އަދި ގަވާއިދާއި ޚިލާފުވާގޮތުން އެއްވެސް އެންގުމެއް އަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިނަށް އަންގާފައިވާކަމުގެ ސަބަބެއް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ސާބިތުކޮށްދެވުމުން، އިތުރު އެއްވެސް އެންގުމެއް އަންގާފައިނުވާކަމުގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ވަކީލުން ބަޔާންކޮށްފައެވެ.[26]

85. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ 19 ޑިސެމްބަރު 2017 ގައި ނިމުނުއިރު، ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2010 ވަނީ އުވާލެވިފައެވެ. އޭރު އަމަލުކުރަމުންދިޔައީ ގަވާއިދު ނަންބަރު 2014/R-311 ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ ދަށުން މުވައްޒަފުން އޮފީހަށް ނުކުތުން

---

[25] މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމްގެ ނަންބަރު 23-ES/INDIV/2018/750 (01 އޮކްޓޫބަރު 2018) ސިޓީއާއި، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު 188-ER/ASJ/2020/352 (22 ނޮވެމްބަރު 2020) ސިޓީއާއި، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ނަންބަރު 188-ER/ASJ/2020 (04 އޮކްޓޫބަރު 2021) ސިޓީ

[26] މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ 23 އޮކްޓޫބަރު 2025 ގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ އަޑުއެހުމުގައި

ތަންފީޛުކުރުމުގެ ގޮތުން ޢަމަލު ކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއަތެއް، މި ގަވާއިދުގެ ޗެޕްޓަރ 27 ގައިވާ އިޖުރާއަތެވެ.[27] މިއީ ގަވާއިދު ނަންބަރު 2014/R-311 ސިވިލް ޕްރޮސީޖަރގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 257 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 261 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ބަޔާންކުރާ އިޖުރާއަތެވެ.

86. މި ގަވާއިދުގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި އާންމު އުސޫލު ބަޔާންކުރެވިފައެވެ. އެއީ މި ގަވާއިދުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާނަމަ، އެއްވެސް މުޢާމަލާތެއްގެ މުއްދަތު ފާސްވުމަށް ނުވަތަ މުއްދަތު ހަމަވުމަށް، ޝަރީޢަތުން ނިންމުން ތަންފީޛުކުރުމަށް އެންމެ ދިގު މުއްދަތަކީ ތިރީސް 30 (ތިރީސް) އަހަރުގެ މުއްދަތަކީ ކަމުގައެވެ. އަދި މި މުއްދަތު ގުނަން ފަށާނީ ދުވަސްވަރު ހިސާބުކުރަންވާނެކަމުގައި މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވެއެވެ.

87. މި ގަވާއިދުގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައިވަނީ އަންނަނިވި ހާލަތްތަކުގެ ތެރެއިން ހާލަތެއް މުދުވެރިވެއްޖެނަމަ، އެ މުއްސަނދިއެއްގެ ތަރިކާ މަދުކުރެވިގެން އަދި ސަބަބަކާހުރެ ހުކުމްކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގައި ފާސްނުވާ ގޮތަށް ނުވަތަ ފާސްކުރުމަށް ގޮތެއް މުޢާމަލާތް ޝަރީޢަތް ނިމުމުން މަސްއޫލުވެރި އިޖުރާއަތު ސިވިލް ޕްރޮސީޖަރ ގަވާއިދުގައި ލިޔެވިފައިވާނެކަމުގައެވެ. އެއީ،

1. މުޢާމަލާތުގެ ވަކިވާ ގޮތުންނަމަ މުއްސަނދިއެއް ބަލަހައްޓާ ވަގުތެއްގައި އެ މުޢާމަލާތަކުން ތަރިކަފައިވާ މުއްސަނދިއެއްގެ ހުރި ފުރުޞަތު ނުވަތަ ހައްޤުވާފައި މަސައްކަތްކޮށްފައިވާ ކަމަށްޖެހުމަށް،

---

[27] އަދާލަތުގެ މަދަނީ ޙުކުމް ތަކާޚުއްފަތެއް ތަންފީޛުކުރުމުގެ ގޮތުން ޢަމަލު ކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއަތެއް ގަވާއިދު ނަންބަރު 2014/R-311 ސިވިލް ޕްރޮސީޖަރގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ ޗެޕްޓަރ 27 ގައި 257 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 261 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ވާނީ އިޖުރާއަތެވެ. މި އިޖުރާއަތަށް އިސްލާހުގެނެވުނު އެއްސަރަޔަކަށް ގަވާއިދު ނަންބަރު 2021/R-141 (ގަވާއިދު ނަންބަރު 2014/R-311 އަށް 8 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގަވާއިދު) އިން 4 ނޮވެމްބަރު 2021 ގައެވެ. އެއަށްފަހު، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2021/R-174 (ގަވާއިދު ނަންބަރު 2014/R-311 އަށް 9 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގަވާއިދު) އިން 28 ޑިސެމްބަރު 2021 އެއީ، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2023/R-150 (ގަވާއިދު ނަންބަރު 2014/R-311 އަށް 11 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ގަވާއިދު) އިން 22 ނޮވެމްބަރު 2023 ގައި އިސްލާހުކުރެވުނު އެއްސަރަޔަކަށެވެ. މި މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ދުވަހު ބާރުގައި ހުރި ގަވާއިދު އަދާލަތުގެ މަދަނީ ޙުކުމް ތަކާޚުއްފަތެއް ތަންފީޛުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތަކީ، އެއީ ގަވާއިދު ނަންބަރު 2014/R-311 ސިވިލް ޕްރޮސީޖަރގެ ގަވާއިދު 2014 ގައި އޮތް ބައްޔާކަތުން ކަމުގައެވެ.

2. އެ މުވައްޒަފު ވަޒީފާއަށް ނުކުމެ އުޅުމުން އެ އިދާރާއަށް ނުވަތަ އެ އިދާރާގައި މަސައްކަތްކުރާ އެހެން މުވައްޒަފުންނަށް ނުވަތަ ޚިދުމަތް ލިބިގަންނަން އަންނަ މީހަކަށް ނުވަތަ ބަޔަކަށް އެކަށީގެންވާ ހަމަތަކަށް ބަލާއިރު ސީދާ ގެއްލުމެއް ނުވަތަ ފަސާދައެއް [illegible] [illegible] ހާލަތެއްގައި،

3. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާއިން ރައްކާތެރިކަން ދީފައިވާ މީހުންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބެލުން ނުވަތަ އަޅައިގަންނަން އުޅުން ނުވަތަ [illegible] [illegible]،

4. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ސަރވިސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible].

88. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 584/Cr-C/2013 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުން އަބްދުއްރަޝީދު [illegible] ވަޒީފާއަށް [illegible] އިދާރީ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ސިވިލް ސަރވިސް ޤަވާއިދުގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާއިން ރައްކާތެރިކަން ދީފައިވާ މީހުންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ އަޅައިގަންނަން [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ސަރވިސް [illegible] [illegible] ސިވިލް ސަރވިސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 584/Cr-C/2013 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއަށް [illegible] [illegible] [illegible]

އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ. އެހެނީ، ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދުގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން މުވައްޒަފަކު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

89. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގެ 260 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، އާންމު އުސޫލަކީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި މި ގަވާއިދުގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] 30 (ތިރީސް) [illegible] [illegible]، 90 (ނުވަދިހަ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ ގަވާއިދުގެ 260 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] މި [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

90. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާއަކީ ކުޑަކުދިންނާއި ޒުވާނުންނާއި އުމުރުން ދުވަސްވީ މީހުންނާއި ޚާއްޞަ އެހީއަށް ބޭނުންވާ މީހުންނަށް ޚާއްޞަ ރައްކާތެރިކަން [illegible] [illegible] [illegible]، އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ލީވުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދުގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ލީވުގެ [illegible] [illegible] [illegible]، އެ މާއްދާގެ

ދަށުން އަންގަންޖެހޭ އެންގުން އެންގިފައި އޮންނަންވާނެއެވެ. އެހެނަސް، ފެންނަން އޮތް ބަޔާނަކީ، އެފަދަ އެންގުމެއް އަންގާފައިނުވާކަމެވެ.

91. މީގެ އިތުރުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 55 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި މުވައްޒަފުގެ މުސާރައިން އުނިކުރެވޭނީ 03 (ތިނެއް) ހާލަތެއްގައި ކަމަށްބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު،[28] މިއިން ހާލަތެއްކަން ނުފެނޭ ފަދަގޮތަކަށް، އަދި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ހާލަތުގައި އޮތުކަން ޔަޤީންކުރެވިފައި ހާމަވެފައި އަންގާފައިނުވާތީ، މުސާރަ ނުދިނުމަކީ އިޖުރާއަތު ތަޞައްވުރުކުރެވޭގޮތުން ކަމުގައި ނުދެކެމެވެ. އަދި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ކަމަށް ބަލައި، ނުވަތަ ވަކިކުރުމަށް ނިންމުމުގެ ކުރިން، މުވައްޒަފު ވަކިކުރުމުގައި މަސްއޫލު އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރަންޖެހޭ ބަދަލު، މުވައްޒަފަކަށް މަސައްކަތުން ވަޒީފާއިން ނުނެރެ ބަދަލުދިނުމަށް އިޖުރާއަތު ތަޞައްވުރުކުރެވޭގޮތުން ކަމުގައި ނުދެކެމެވެ. މީގެ އިތުރުން، މައްސަލަ ޤަރީބުނުގޮތުން ހަރަކާތް ފުރުން މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މަސްއޫލު އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްގެން ކަނޑައެޅުމަށްފަހު، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާ ވަޒީފާގައި ދެމެހެއްޓި މުއްދަތުގައި ދޫކުރާ މުސާރަ ނޫނީ ހިފެހެއްޓުމަކީ ޢަދު ޤާއިމު ސަބަބެއް ކަމުގައި ނުދެކެމެވެ.

92. މިހެންވީމާ މި ބާރުތަކަށް ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދުގެ 257 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ފަދައިން މުސާރަ ކެނޑުމާއި އަދި މުސާރަދޫކުރުމަކީ ގެއްލުން ނަގަފައިވާ މުވައްޒަފަކާ ޢާއިލާ ނުކުތުން މަސްއޫލިއްޔަތު މުވައްޒަފުގެ

---

[28] 55 (ހ) ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން މުވައްޒަފަކަށް ދޭން ޖެހޭ މުސާރައިން އެއްވެސް އެއްޗެއް އުނިކުރެވޭނީ، ތިރީގައިވާ ހާލަތްތަކުގައެވެ.

(1) ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ނުވަތަ ކޯޓުގެ އަމުރަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން އުނިކުރަންޖެހޭ އެއްޗެއް އުނިކުރުން

(2) [illegible]

(3) [illegible]

އަޑުއަހާއިރު ކަނޑައަޅާފައިވާ އަސާސީ ކަންކަން ކަމަށްވާއިރު، އެ ޒިންމާ އަދާކުރާނީ ގޮތުގެ އެ އިޖުރާއަތު ތަންފީޒު ކުރުމުގެ މަޤްޞަދު، ކޮންމެ ފަރާތަކަށްވެސް ބޯނުދާފައިވާ، ސަރުކާރުގެ ދާއިރާތަކުން އެކަށީގެންވާ ގޮތުގެ.

93. މި އެންމެ ކަންކަން ބެލުމުން، އެނިގެނީ ބަޔާނާ އޮޅުން ނުކުތުން ފާހަގަކުރުމުގެ އިޖުރާއަތެއް އޮފިސަރު، އެއާ އެއްގޮތަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އަމަލުކުރަމުންދާ، އަޕޮއިންޓްމަންޓު ހަދާފައިވާ ޒަރޫރީ މުސާރަ ދިނުމުގެ އުސޫލު އުސޫލަކީ އެއްބަސްވުމުގެ ގޮތުގެ ގޮތުން ވަޒީފާއަށް ޢައްޔަނުކުރުމުން އަޕޮއިންޓްމަންޓު ކުރެއް އިސްލާހު ނަގައިދިނުމަށް ނިންމުން އިސްތިސްނާ ކުރުމުގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ނިސްބަތްވާ ކަމަށާއި ބަލާފައި ދައުލަތުގެ ކުރެވޭ މުވައްޒަފު އަޅާފައިވާކަމެވެ. އަދި މިކަމުގައި ހުރި ނިޔަލަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އަމަލުކުރަމުންދާކަމެވެ.

94. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަމުގެ އަލީގައި، ވަޒީފާއަށް ޢައްޔަނުކުރުމުން 01 ޑިސެމްބަރު 2014 އިން ފެށިގެން 12 ޖޫން 2021 ގެ ނިޔަލަށް ހިނގައިދިޔަ މުއްދަތަށް އަޕޮއިންޓްމަންޓު ދެވުނު މުސާރަ ނިސްބަތްވާ ސިވިލް ސަރވިސް ގަވާއިދު 2014 ގެ 258 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ މަފްހޫމާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ވަކި ޢަމަލުތަކުން ނުކުރެވޭ.

ވަޒީފާއަށް ޢައްޔަނުކުރުމުން މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނިސްބަތްވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ކޮމިޝަން އެހަރާއެކު ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނާއި މ. އަސްލަމް ވަޙީދު[29] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލުތަކާއި ޚިލާފުވާ އަދި އަޕޮއިންޓްމަންޓު ޤާނޫނާއި މުސާރައިގެ އިޖުތިހާދު

95. މި ނުކުތާގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ޒިންމާ ބެލެހެއްޓުމުގެ އަޖުރަ އަސާސީ ގޮތުން ވަޒީފާ ދެމެހެއްޓުމުގެ ގާނޫނީ މުސާރަ ނިސްބަތްވާ ދައުލަތުގެ މުއްދަތެއް ގެއްލުނު މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނިސްބަތްވާ ދެވުނުކަމެއް ނުފެންނާތީ، މުވައްޒަފަށް ޤާނޫނީ ގޮތުން ދެވޭ އިނާޔަތް

---

[29] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާ

ނުލިބޭ ގޮތަށް ބަދަލު [illegible] އެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **[illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. [illegible]**[30] ފައިސަލާގައި [illegible] [illegible] 22 އޭޕްރީލް 2013 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް ވަޒީފާއިން [illegible] ހިނގައިދިޔަ [illegible] މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

96. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **[illegible] ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. [illegible]**[31] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] 29 [illegible] ( ) ގެ [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] ވަޒީފާއަށް [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާ [illegible] އަދި ވަޒީފާއަށް [illegible] މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް [illegible] [illegible].

97. ވަޒީފާ [illegible] [illegible] ވަޒީފާ [illegible] މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް [illegible] އެ [illegible] [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible] އެ [illegible] ވަޒީފާއިން [illegible]،

---

[30] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 ފައިސަލާ

[31] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 ފައިސަލާ

ނުވަތަ އެނޫންވެސް ގޮތަކަށް އާމްދަނީއެއް ހޯދުމުގެ ފުރުޞަތު ގެއްލިގެން ނަގައިދޭން މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކުގެ ދިނުމަކީ ކަނޑައެޅިގެން އެ ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. އަސްލަމް ވަޙީދު**[32] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައެވެ.

98. މިހާރު މި ބަހުސް ކުރުމާ ނުކުތާގައި ބައްލަވާއިރު މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކަކީ، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުން އަދާކުރަންޖެހޭ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކެއްނޫނެވެ. މިއީ ވަޒީފާއިން ވަކިނުކޮށް، ވަޒީފާގައި ބަހައްޓައިފި ހުރި މުއްދަތުގައި، އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް މުސާރަދިނީ ދަޢުވާ ނުކުރުން މަސައްކަތްކުރެވޭ މުއްދަތުގައި (އެއީ 22 އޮގަސްޓު 2013 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް) އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫނަށް ލިބުނު ހައްޤު ހިނގާފައެވެ. މި ހިސާބު ދިނުމަށް އަންގާފައިވަނީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިނުކޮށް، މުސާރަދިނީ ދަޢުވާ ނުކުރުން މަސައްކަތްކުރެވޭ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް ކުރިއަށްދިޔަކަމެވެ. މިއީ އެއްވެސް ބާރެއްގައި ވަޒީފާއަށް ޢާންމުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއްނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގައި ދިނުމަށް ޙުކުމް ކުރުމުގެ ގޮތުން ނަގައިދިނުމަށް ހުކުމްކުރައްވާފައެވެ.

99. އެހެންކަމުން، މިހާރު ދެން ބަލަން ޖެހޭ ސުވާލަކީ މަދަނީ ގެއްލުމެއް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މޯލްޑިވްސް އެއަރޕޯޓްސް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. އަސްލަމް ވަޙީދު**[33] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާ އިސްލާމް ބަޔާންކުރައްވާ އުޞޫލު ތަޠުބީޤުކުރުމަށްފަހު ކަނޑައަޅުއްވާ ނިންމެވުމެވެ.

---

[32] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 ފައިސަލާ

[33] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 ފައިސަލާ

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ޢަރަޝާން އިންސާފު ނަގައިދީފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށްތޯ

.100 މި ނުކުތާގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ޚިޔާލުގައި ދެކިފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޢަރަޝާން ވަރުގެ އިންސާފަކީ ވަޒީފާ އަދާކުރާ ކޯޓުން ދިމާވާ މުވައްޒަފަކަށް ދިނުން ލާޒިމު އެއްޗެއް ކަމަށްވާއިރު، އަސާސީ މުސާރަ ހަމައަށް 22 އޭޕްރިލް 2013 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް ވަޒީފާ އަދާނުކުރާ ޚަރަދުކުރެވުނު މުއްދަތަށް، މި މުއްދަތަށް އަސާސީ މުސާރަ ޓްރައިބިއުނަލުން ޢަރަޝާން އިންސާފު ނަގައިދީފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ކަމުގައެވެ. އެހެނީ، މި މުއްދަތުގައި އަސާސީ މުސާރަ ޓްރައިބިއުނަލުން ބަލާފައި ނުކުތާން ވަރުތަކަށް މުވައްޒަފަކަށް ދިނުމުގެ، އެ މުއްދަތުގައި އެ ވަޒީފާ ޙަވާލުވާ ކަންތައް ދިނުމުގެ ކަމުގައެވެ.

.101 ޢަރަޝާން ވަރުގެ އިންސާފާއި ގުޅޭ މާއްދާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގައި ތަފްޞީލުކޮށްދީފައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނަށް ގެނެވުނު ފުރަތަމަ އިސްލާޙުން 13 އޮކްޓޫބަރު 2008 ގައެވެ. އެ ޤާނޫނުން 51 ވަނަ މާއްދާގެ ބަދަލުގައި އިޖުރާއާތުގައި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރަނީ "ކޯޓުން މުވައްޒަފަކަށް ޢަރަޝާން ވަރު އިންސާފުގެ ގޮތުގައި އެ ދިނުމުގެ ވަރު މުސާރައިގެ 1/3 ޖަހަން ވާ އަދަދަށްވުރެ މަދުނޫން އަދަދަކަށް ފައިސާ އެ އަހަރެއްގެ ޢަރަޝާން ވަރު ފުރުމުގެ ކަރިން ދޫކޮށްފައެވެ." މިފަދައިންނެވެ. އެއަށްފަހު، މި މާއްދާއަށް 11 ޖޫން 2015 ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނަށް 4 ވަނަ އިސްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނުން އިސްލާޙު ގެނެސްފައިވެއެވެ. އެ އިސްލާޙުގެ (ހ) ގެ ގޮތުގައިވަނީ "ވަޒީފާ އަދާކުރާ ކޯޓުން ދިމާވާ މުވައްޒަފަކަށް ޢަރަޝާން ވަރުގެ އިންސާފުގެ ބަދަލުގައި ކޯޓުން އަހަރެއްގެ ޢަރަޝާން ވަރު ފުރުމުގެ ކަރިން -/3,000 (ތިންހާސް ރުފިޔާ) ދޫކޮށްފައެވެ." މި މާއްދާ އަދާއި ހަމައަށް ބާކީ މި އިސްލާޙުގައިވާ ގޮތައެވެ.

.102 ޢަރަޝާން ވަރުގެ އިންސާފާއި ގުޅޭ ގޮތުން އަޅުވާފައިވާ ތަފްޞީލުކޮށްދީފައިވާ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރެވުނު "ކޯޓުގެ މުވައްޒަފަކަށް" ޢަރަޝާން ވަރުގެ އިންސާފު ޚައްޤުވާނަމަ އެދިވަޑައިގަތުމަށް، އަދި މި މާއްދާ އިސްލާޙުކުރެވުނު

މާއްދާގެ ނައްސަށް ބެލުމުން، އޭގައިވަނީ "ވަޒީފާ އަދާކުރާ ކޮންމެ ދުވަހަކު މުވައްޒަފަކަށް" މި އިބާރާތް ބައްޓަންކުރެވިފައެވެ.

103. މި މާއްދާއަށް ބެލުމުން، ތަފާސްކޮށް ވަކިވާ އިބާރާތް ބައްޓަންވުމަށް މުވައްޒަފު ދިރުވުމު ދިނުމަށްކަން މި މާއްދާ ތަރުތީބުކޮށްފައިވާކަމެވެ. އަޕީލުކުރާ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ 12 މޭ 2021 ގައި ކަމަށްވާއިރު، އޭގެ ކުރިއަށް އޮންނައިރު ވަޒީފާގައި ދެމިހުރެ، ސިވިލް ސަރވިސްގެ މުވައްޒަފުންގެ ގޮތުގައި ބެލެވޭން ޖެހޭނެއެވެ.

104. އެންމެފަހުން، އަޕީލުކުރާ ފަރާތަކީ 22 އޮގަސްޓު 2013 އިން ފެށިގެން 12 މޭ 2021 ގެ ނިޔަލަށް ވަޒީފާގައި ހުރި ފަރާތެއްކަމުގައިވާތީ، މި މުއްދަތަށް ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން އަޕީލުކުރާ ފަރާތަށް ތަފާސްކޮށް އިނާޔަތް ދެއްވާފައިވަނީ ވަޒީފާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ކަމުގައި ބެލެވޭން ހަމައެއް އޮތްކަމަކަށް ނުދެކެމެވެ. އަދި ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ މި ނިންމުން ޤާނޫނާއި ޚިލާފުވާކަމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ބުނެފައިވާކަމަކަށްވެސް ނުދެކެމެވެ.

ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-A/215 ގެ ޤަޟިއްޔާގެ އިސްތިއުނާފާ ނިސްބަތުން ފެންނަ ގޮތް

105. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަމަށް ބިނާކޮށް، ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުން، އެ މައްސަލައިގެ ނިސްބަތުން ޝަރީޢަތުން ނިންމި ގޮތް ބާތިލުކޮށް ކަނޑައަޅަން ފެނެއެވެ.

އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ވަކީލުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިތުރު އިސްތިއުނާފު

އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ވަކީލުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިތުރު އިސްތިއުނާފުގައި ކޯޓުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ކަންކަން

106. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ވަކީލުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިތުރު އިސްތިއުނާފުން ބަލާއިރު، ޝަރީޢަތުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ މައިގަނޑު 03 (ތިނެއް) ކަމަކާ ގުޅިގެންނެވެ. އެއީ،

106.1. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އުސޫލީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަމަށް ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަދި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ނުވަތަ ނޫންތޯއާއި،

106.2. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މިމައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ވަކީލުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހުޖްޖަތްތައް ދިރާސާކޮށްފައިނުވާކަމުގައި، ޓްރައިބިއުނަލްގެ ޤަވާޢިދުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި ޚިލާފަށް ނުވަތަ ނޫންތޯއާއި، އަދި

106.3. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މިމައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާއި 20 ވަނަ މާއްދާ އަދި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށްތޯއެވެ.

އުސޫލީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި، އަދި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފުވުން

107. މި ނުކުތާއާ ގުޅިގެން އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ހަވާލާދެނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] ވ. [illegible] [illegible][34] ގެ ޤަޟިއްޔާއާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. [illegible] [illegible][35] ގެ ޤަޟިއްޔާއެވެ.

108. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] އަދި [illegible] އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible][36] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] ވ. [illegible] [illegible][37] ގެ ޤަޟިއްޔާއާއި އަދި އެ ކޯޓުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. [illegible] [illegible][38] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން [illegible] ނިންމާފައިވާ [illegible] [illegible]. އަދި މީގެ އިތުރުން، އެ ނިންމުމަކީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤަވާއިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާއާ [illegible] [illegible] [illegible].

109. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] ވ. [illegible] [illegible][39] ގެ ޤަޟިއްޔާގެ 5 ވަނަ ނުކުތާގެ (ށ) ގައިވާ "...[illegible] [illegible]

---

[34] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-C/35 ގެ ޤަޟިއްޔާ

[35] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/64 ގެ ޤަޟިއްޔާ (ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible])

[36] 12 މެއި 2021ގެ "ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ [illegible]"ގައި [illegible] ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤަވާއިދު 2014ގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 19 ވަނަ ނަންބަރު

[37] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-C/35 ގެ ޤަޟިއްޔާ

[38] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/64 ގެ ޤަޟިއްޔާ (ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible])

[39] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-C/35 ގެ ޤަޟިއްޔާ

ނަމަވެސް ދިފާޢުކުރުމުގެ ފުރިހަމަ ގެރެންޓީ ހިމެނިފައިވާކަމާއި މި ޤަޟިއްޔާ ދެނެގަނެވޭނީ ޔުނިވަރސަލް ޑިކްލަރޭޝަން އޮފް ހިއުމަން ރައިޓްސްއާ މަދަނީ އަދި ސިޔާސީ ޙައްޤުތަކާއި ބެހޭ ބައިނަލްއަޤުވާމީ މުޢާހަދާގައި ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ޙައްޤުތަކާއި އިންސާފުވެރި ޝަރީޢަތެއްގެ އަސާސް ދުސްތޫރީ ދިފާޢުވުމުގެ ޤަޟިއްޔާކާއި މި ޤަޟިއްޔާ ފުރިހަމަވެއްޖޭ ދުސްތޫރީ އަދި ޤަޟިއްޔާކާ ކާމިލް އޭގެތެރޭގައި ޖިނާއީ ޝަރީޢަތަކުން ކުރި ސާބިތުވުމަށް ހިނދަކު، "އަތްބާރުދުރު އެބްސޮލިއުޓް" ގެ މަތިން ނަފީކުރެވޭ ދުރިއްޔާގެ ޤަޟިއްޔާގައި މުއްދަތުގެ ގައިކަން ކަށަވަރުވާ ކަނޑައެޅޭ ޝަރީޢަތްތަކުގެ ޤަޟިއްޔާ ކުރިމަތިކުރާ ދިފާޢުވުމުގެ ހުރިހާ ދިމާދިމާގައި ކަނޑައަޅަކަށް (ޝަހާދަތް) އުޅުމުގެ މަސްދަރަކީ ޤަޟިއްޔާގައި މިންވަރުކަންތަކާއި ދައުލަތުގެ އެންމެ މަސްއޫލިއްޔަތު ދިމާދިމާގައި ކަމަކަށް ތެރެއިން ގާއިމުވެފައި އުޅުމަށް ތަޞްދީޤުކުރާ ޤަޟިއްޔާތަކަށް ހިނގާނެ އުސޫލުތައް ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ." މި އަސާސީ ޤައުމީ ޤާނޫނުގެ ފުރިހަމަ ޤަބޫލުކުރެވިފައެވެ.

110. **އަދި މީގެ އިތުރުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ވ. ޢަލީ ވަހީދު**[40] ގެ ޤަޟިއްޔާގެ 4 ވަނަ ނުކުތާގައި "...ދައުލަތުގެ އެހެނިހެން ބާރުތަކާ ހިމާޔަތް ކޯޓުތަކުގެ އަދުލުތަކުގެ ތަންފީޒުކުރުން ބިނާވެފައި އޮންނަނީ، ކޯޓުތަކުން ޢަދުލު އިންސާފު ތަންފީޒުކުރާތީ އަދި ކޯޓުތަކުގެ ބާރުތަކާއި، ޤަރާރުތަކަށް އެންމެން ތަބާވުން ކަމަށް ބަލައިގަތުން ކަމާ އިސްތިޤްލާލާއި ހަމަޖެހުންކަމުގެ ކަމަށްވާތީއާއި، އެ އިސްތިޤްލާލު ގެއްލިއްޖެނަމަ ދައުލަތުގެ ނިޒާމަށް އުޅޭގޮތް މަސައްކަތުގެ އެއް ދުވަހުން ދުވަހަށް ނެތިގެން ދާނެކަމެވެ..." ކަމަށް ކަނޑައަޅާ އަސާސީ ޤާނޫނުގެ ފުރިހަމަ ގޮތަށެވެ.

111. މި ދެ ނުކުތާގެ ބަލާފައި، އަސާސީ ޤާނޫނުގެ ފުރިހަމަ ބޭނުމަކީ މިހާރު މައްސަލަ ކޯޓުތަކުން ކަނޑައަޅާ ޤާނޫނީ ޝަރީޢަތްތަކުގެ ބަލާފައިވާނަމަ، އަދި މި ބަލާ ނިޔަތުގައިވާކަން، ކޯޓުތަކުން މައްސަލަ އަރުވާ ބަޔަކު، މި ފުރިހަމަ ގަވާއިދު ތަޢާރުފުކުރެވިފައި މައްސަލަ އަދާކުރެވޭ ގޮތުގެ ހައްދު ބަލާ ބޭނުން ގަވާއިދު އިސްލާހުކުރުމަށް ކޮއްތު ގަވާއިދު

---

[40] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/64 ޤަޟިއްޔާ (ކޯޓުގެ ފުލްބެންޗުން ކަނޑައެޅުނު މައްސަލަ)

[illegible] މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ [illegible] މަރުޙަލާގެ ބަޔާންކުރަނިވި 02 (ދޭއް) ނިންމުމާ ޙާލަތްކަމުގައެވެ.

112. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މުޙައްމަދު ފަތުޙީ ޙަސަން ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް**[41] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލުތަކާއި، ވަކި ޚާއްޞަ މައްސަލަތަކުގައި އަމަލުކުރުން ގޮތުގެ އުސޫލު ހަމަޖެހިފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] ވ. އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް**[42] ގެ ޤަޟިއްޔާގައެވެ.

113. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] ވ. އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް**[43] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ **މުޙައްމަދު ފަތުޙީ ޙަސަން ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް** ގެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] **މުޙައްމަދު ފަތުޙީ ޙަސަން ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް** ގެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] **މުޙައްމަދު ފަތުޙީ ޙަސަން ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް** ގެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible]

---

[41] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-C/35 ގެ ޤަޟިއްޔާ

[42] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 ގެ ޤަޟިއްޔާ

[43] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 ގެ ޤަޟިއްޔާ

114. އެހެންކަމުން، **މުޙައްމަދު ސަޢޫދު ނަސީމް ވ. އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް**[44] ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ދުސްތޫރީ ބަޔާންކުރަނިވި ފަދައިން ވަޒީފާދޭ މައްސަލަތަކުގައި **މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙަސަން ވ. ކޮމިޝަނަރ އޮފް ޕޮލިސް**[45] ގެ މައްސަލައިގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަނޑައެޅުން ފަދަގޮތުން، އެ އެއްގޮތަށްކުރަންޖެހޭނެއެވެ.

115. ސަރުކާރީ ވާޖިބުން ނިންމާފައިވާ މުއައްސަސާއެއް، ސަރުކާރުން ސިވިލްސަރވިސްއާ ކަނޑައެޅިފައިނުވާކަން އަދި އެ މުއައްސަސާގެ އިސްތިޢުފާދިނުމުގެ ނިންމާފައިވަނިކޮށް، އެ މުއައްސަސާ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އަދާން ތަފާތު، އެކަމުގެ މުވައްޒަފު ބަލައިގެން މުއައްސަސާގެ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަން ވަޒީފާދޭ ތަޙުޤީޤުކޮށްގެން ނިންމި ނިންމުމަކީ ޤާނޫނީ ނިންމުމެއްކަމުގައިވާތީ އަސާސީ ޙައްޤު ހުކުމުގެ ވަޒީފާއިން ބާރުއަޅައެވެ. މި ނުކުތާގައި އަޑުއަހަންޖެހޭ ހުކުމުގެ ވަޒީފާގެ ބަލާފައިވާ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤަވާޢިދު 2010 ގެ 226 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤަވާޢިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއެވެ.

116. ޢަބްދުއްސަމީޢު ޙާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މަޖިލީހުގައި އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކުރެވިފައިވާކަން ވަޒީފާދޭ ތަޙުޤީޤުކޮށްގެން ނިންމާފައިވެއެވެ. އެ ނިންމުމަކީ ވާޖިބު ސަރަޙައްދު މި ނިންމުމުގެ 15.2 ވަނަ ނުކުތާގައި ތަފްސީލުކޮށްފައިވާނެއެވެ.

117. ޢަބްދުއްސަމީޢު ޙާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ 12 ޖޫން 2021 ގައެވެ. އޭރު އަމަލުކުރަމުންދިޔައީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤަވާޢިދު 2014 އެވެ. ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބުގެ ގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ މި ޤަވާޢިދުގެ 271 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 19 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ކަމުގައެވެ.

118. ޢަބްދުއްސަމީޢު ޙާރޫންގެ މައްސަލަ ތަޙުޤީޤުކޮށް ކޮމިޓީން ނިންމުމުން މަޢުލޫމާތުދީފައިވުމުން، އަދި އޭގެ މައްސަލަ ބެލުނުކަން އޭގެ މައްސަލަ ޖަހައި ދަފުތަރުގައި ކުރެވުނީއެވެ އަމަލުކުރީ ޤަވާޢިދަށް ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤަވާޢިދު 2010 ކަމުގައިވިޔަސް، ޢަބްދުއްސަމީޢު ޙާރޫން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިއިރު

---

[44] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާ

[45] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-C/35 ޤަޟިއްޔާ

ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ތަޢާރުފުކުރެއްވީ، އެއާ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ އިޖުރާއާތާއި ގުޅޭގޮތުން ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2010 ގައި ބަޔާންކުރާ އިޖުރާއަތަށް ތަބާވާންޖެހޭނެކަމުގައި ނިންމާލަމެވެ.

119. އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލުގެ ޙުކުމުގެ ހަވާލާދީފައިވާ މި ނުކުތާގައި ބަހުސްކުރަނީ އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެއްވުމަކީ ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 އާ ޚިލާފަށް ނުވަތަ ނިންމާފައެވެ. މިގޮތުން، އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލުގެ ޙުކުމުން މި ގަވާއިދުގެ 282 ވަނަ މާއްދާ ބަލާފައެވެ. އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި،[46] މި މާއްދާ އެއް ގޮތަކީ، ކޮމިޝަނުން ބޭނުންކުރަން ބޭނުންގެ މައްސަލައެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަޒީފާބެހޭ ޤާނޫނާއިއެއްގޮތަށް ނުވަތަ ސަރުކާރު ކޯޓުން ބޭނުންކުރެވޭނެ ނަމަވެސް، ނުވަތަ ބަލައި ހިންގާފައިވާނަމަވެސް، އެ މައްސަލަ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ނިންމާނުކުރެވޭނެއެވެ.

120. މި ނުކުތާގެ އަލީގައި މި މައްސަލައިގެ ރެކޯޑުތަކުގެ މައުލޫމާތު ބަލާއިރު، އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލުގެ މައުލޫމާތު ޖިނާއީ ތުހުމަތެއްގައި ކުރިން، އެ ޖިނާއީ ދަޢުވާ ސާބިތުނުވާކަމަށް ކޯޓުން ހުކުމް ނިންމާފައިވާކަން އެނގެއެވެ. އެ މައްސަލަ ކޯޓުން ހުކުމްގައި ކޯޓަށް ދިޔައީ ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އެ ޖިނާއީ ދައުވާގައި ހިފުން ކަމަކަށް ވުރެ ނުވަތަ ސާބިތު ބައެއް ތުހުމަތުގެ ގޮތުގައި ބަލައިގަނެގެން ކަން އެނގެއެވެ. އެ މައްސަލަ ނިމުނުގޮތުން، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ބަލާފައިވަނީ އެ ޖިނާއީ ތުހުމަތެއްކަމުގައެވެ. އެހެންކަމުން، އެއީ ގަވާއިދާ ޚިލާފު ކަމެއްނޫނެވެ. އަދި އެހެންނަމަވެސް ވަޒީފާއާ ގުޅޭ ޚިލާފު ހިނގާފައެވެ.

---

[46] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2014/R-311 ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ ބާބު 29 (ސިވިލް ސަރވިސްއަށް ހުށަހަޅާ މައްސަލަތައް ބެލުން) މި ބާބުގައި އެކުލެވޭ ކޯޓުތަކުން ނިންމާފައިވާ މައްސަލަތައް ކޮމިޝަނަށް ބަލާގޮތް 282 ވަނަ މާއްދާގައި އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ޚިޔާރުގައި އެބޭ މާއްދާއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2021/R-141 އިން ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 އަށް ގެނެވުނު 8 ވަނަ އިޞްލާޙުން ގަވާއިދު ނަންބަރު 2014/R-311 ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު 2014 ގެ ބާބު 27، 28 އާއި 29 އަށް އިޞްލާޙުތަކެއް ގެނެވިފައެވެ. މި މައްސަލައިގެ ބޭނުމަށް ދިއްލުވާލައިދީފައި، އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ޚިޔާރުގައި އެބޭ 282 ވަނަ މާއްދާއެވެ.

121. މުވައްޒަފެއްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށްތަކަކީ ވަޒީފާގެ ކުށްތަކެއް ކަމުގައިވުމުން، އެ ކުށް ކުރިކަން ނުވަތަ ނޫންކަން ކަނޑައެޅުމުގައި ލިބިފައިވާ ހެއްކާއި ދަލީލުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އެ ކުށް ނުކުރާކަމަށް ވުރެ އެ ކުށް ކުރިކަމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް [illegible]، އެ ކުށް ކުރީ ކަމުގައި ނިންމާފައިވާކަމަށާއި، މިފަދަ ނިންމުންތަކުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިންގަނޑުން ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ސަރވިސްއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސިވިލް ސަރވިސް ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **އަޙްމަދު ނަސީމް ވ. ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން**[47] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.

122. **[illegible] [illegible] [illegible] ވ. [illegible] [illegible] [illegible]**[48] ޤަޟިއްޔާގައި އިތުރަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ޖިނާއީ ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައެއްގައި ޖިނާއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޖިނާއީ [illegible] ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ޖިނާއީ ދަޢުވާތައް ސާބިތު [illegible] [illegible] އެ [illegible] މައްޗަށް [illegible].

---

[47] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/SC-A/13 ޤަޟިއްޔާ

[48] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާ

123. މައްސަލައެއްގައި ތިބިހުރި ހެކިތައް ވަޒަންކުރާއިރު އެ ހެކިތަކުން މީހެއްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ޢަމަލެއް އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތް މިންވަރަށް ސާބިތު ނުވިނަމަވެސް އެ ހެކިތަކުން މަދަނީ މިންގަނޑުން ވަޒަންކުރާއިރު އެ މީހާ އެކަން ކޮށްފައިވާ ކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނަމަ އެ ހެކިތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ޙުކުމް ކުރުމާއި، އަދި އިދާރީ ފިޔަވަޅު ނުވަތަ ސުލޫކީ ފިޔަވަޅު އެޅުމަކީ ހުއްދަވާނެ ކަމެކެވެ.[49]

124. ޖިނާއީ މައްސަލައާ ގުޅިގެން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން އެ ޖިނާއީ ދަޢުވާ ސާބިތު ނުވުމަކީ ވިޔަސް އެ ވަޒީފާއާ ގުޅޭ މައްޗަށް ބިނާކުރުން މަދަނީ ދަޢުވާގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ސާބިތު ފިޔަވަޅު އެޅުމާއި އެހެނިހެން އިދާރީ ފިޔަވަޅު އެޅުމަކީ މަނާ ކަމެއް ނޫނެވެ. **ދައުލަތާއި ސަރުވޫނު ނަސީރު ދ. އުޖާލާ ޢަބްދުﷲގެ ޤަޟިއްޔާ**[50] ގެ މައްސަލައިގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވެއެވެ، މީހެއްގެ މައްޗަށް ކުރެވޭ ޖިނާއީ ތުހުމަތު ސާބިތު ނުވިޔަސް ވިޔަސް މަދަނީ ހެކީގެ މިންގަނޑުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަކީ ޤާނޫނީ ގޮތުން ހުއްދަ ކަމެއްކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **[illegible] ޤަޟިއްޔާ**[51] ގެ މައްސަލައިގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވެއެވެ.

125. އެހެންކަމުން، ޢަބްދުއްރަޙީމް ހުށަހެޅި މައްސަލައާ ކުރެވުނު ޖިނާއީ ތުހުމަތު، ސާބިތުކުރުމަށް ކޯޓުން ސާބިތުނުވާކަމަށް ދޫކޮށްލާފައިވީނަމަވެސް، އެއީ ނިސްބަތްވާ ހެކިތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އިދާރީ ފިޔަވަޅު އެޅުން، އެއީ މައްޗަށް ނިންމުން ނިންމާފައިވާކަމާ މެދު މަދަނީކަމުގެ ކޯޓަކުން ނިންމާފައިވާ

---

[49] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 (ދައުލަތާއި ސަރުވޫނު ނަސީރު ދ. އުޖާލާ ޢަބްދުﷲގެ ޤަޟިއްޔާ) ގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ނުކުތާތަކުގެ 27 (ހ)

[50] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/17 ޤަޟިއްޔާ

[51] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/20 ޤަޟިއްޔާ

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމި ނިންމުމުގައި ޤާނޫނީ ގޮތުން އޮޅުމެއް ނުވާކަމެވެ.

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާ ޚިލާފަށްތޯ

126. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި މިއީ ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤަވާއިދު 2014 ގެ 282 ވަނަ މާއްދާއާ [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރާ [illegible] މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

127. ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަކީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މި މާއްދާގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

128. ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] ޤާނޫނަކީ [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނެވެ.[52]

---

[52] [illegible] ޤާނޫނުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

129. "ފަސްޖެހުމުން" މި ލަފުޒު އެ ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި މާނަކޮށްދީފައިވާއިރު،[53] އެ މާއްދާގައި ވަޒީފާގެ ޝަރުޠުތަކުގެ ދަށުން ދޭންޖެހޭ ހިމެނޭކަމަށްނުވެއެވެ.

130. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ **އެމްޕްލޮއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލް ވ. (ޙަސަން [illegible])**[54] ޤަޟިއްޔާގައި ފަސްޖެހުމުން ހަމަޖެހޭ ސަރީޙަ ފާހަގަކޮށްފައިވާ ފަދައިން، ވަޒީފާގެ ޝަރުޠުތަކުގެ ދަށުން ދޭންޖެހޭ މުސާރަ ނުދިނުމުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަސްޖެހުމުގެ ޤާނޫނު ތަޠުބީޤުވެފައިވާގޮތް ބަޔާންކޮށް އިސްތިސްނާ ނުކުތާއެއް ހުށަހެޅިފައިނުވާތީ އެފަރާތުގެ ދައުވާ ނުރަނގަޅެވެ.

131. މި ނުކުތާގައި، އަޕްލިކަންޓަށް ދަރަޖައިން ފަރާތުން ކޮށްފައިވާ ނ. ގެދިޔަ ސަފަރުގެ ނަންބަރު GS 145/HR/LTT/2021/02 (16 އޮގަސްޓް 2021) ސިޓީއާއި، މާލެ އަތޮޅު ގެދިޔަ ކަމުގެ ސިޓީއާއި، މާލެ އަތޮޅު ގެދިޔަ ކަމުގެ ސިޓީއާއި މެދުވެރިކޮށް ފާހަގަކުރެވޭ ސިޓީއަށް ބިނާކުރާއިރު އަދި މާލެ އަތޮޅު ބޯޓުތަކުގެ މަރުކަޒުގެ ނަންބަރު HPSN-A/2013/09 (10 ފެބްރުއަރީ 2013) ސިޓީއަށް މި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ވަޒީފާގެ ޝަރުޠުތަކުގެ ދަށުން ދޭންޖެހޭ މުސާރަކަމަށް ބަލާފައިވާކަމުގައި އަޕްލިކަންޓަށް ދަރަޖައިން ފަރާތުގެ ބަދަލުވެފައިވާއިރު، އަޕްލިކަންޓަށް ދަރަޖައިން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މަސައްކަތު އެލަވަންސް ދެއްކުމަށްފަހު ވަޒީފާގެ ޝަރުޠުތަކުގެ ދަށުން ކަނޑައަޅާފައި މި ނިޔާއަށް 15.2 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމަކަށް ވަޒީފާގެ ޝަރުޠުތަކުގެ ދަށުން ދޭންޖެހޭކަމަށް ބެލެވެއެވެ. މި އިސްތިސްނާގައި އަޕްލިކަންޓަށް ދަރަޖައިން ދިޔަ ފައިސާ ބަދަލުގައި ދިނުމަށް ދޭންޖެހޭކަމަށް، ވަޒީފާގެ ޝަރުޠުތަކުގެ ދަށުން ދޭންޖެހޭކަމަށް ބަލާ ފައިސާގެ ތެރެއިން ކަނޑައެޅޭ ދޭއްޔެއް މި ބަލާ ފައިސާ ނަގާފައިދިނުމުގެ ފުރުޞަތު އަޕްލިކަންޓަށް ދަރަޖައިން ދޭ ފަރާތުގެ އިޚްތިޔާރެއްގައި ދޫކޮށްލުމަކީ ބާރުވެފައިވާކަމެއް ނޫނެވެ.

---

[53] 3 (ހ) މި ޤާނޫނުގައި އެ ބުނެވޭ ބަދަލުދިނުމަށް ހޯދާފައިވާ މުއްދަތަށް ފަސްޖެހުމުގެ ސަބަބުން ވަޒީފާގެ ޝަރުޠުތަކުގެ ދަށުން ދޭންޖެހޭ ފައިސާގެ ބާކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު ބަދަލުގެ ދަށުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތާ ގުޅުވައިގެން ދޭންޖެހޭ ފައިސާއެވެ.

[54] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-A/333 ޤަޟިއްޔާ

ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާއި 20 ވަނަ މާއްދާ އަދި ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައިވޭތޯ

132. އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ އެއް ކުރަކަށް ތުހުމަތުކުރެވުނު އެއް ގޮސިއްޔާއަތުން ސަލީމް ނިޝާ 04 (ހަތަރެއް) މީހުންގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އިބްރާހީމް އަޝްރަފް މުސާރައިން ޝާހިދުން ބަދަލުކުރިއިރުން ވަޒީފާގައި ހަވީރުގެ ވާ 12 މާރޗް 2021 ސަސްޕެންޑުކުރުމުން، ހިއިރު އެނގޭ ދެނު އަމަލުކުރެވޭތަން މަސައްކަތު ހުރަސް ހާމަކުރު އަމަލުތަކުގެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބުނާ ފަދަ ތަފާތުކުރުމެއްކަމުގައި ކަނޑައެޅުމުގައިވެސް އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ 02 މާރިޗު 2022 ގައި ބޭއްވުނު ދުވާލު އަޑުއެހުމުގައި ކަމަށާއި، މި ކަމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ގޮތް ކަނޑައަޅާފައިނުވާކަމާއި، މިފަދައިން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ބަލާނުލާފައިވާކަމަށް، 24 އޮގަސްޓް 2021 ގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ބަޔާނުގައި މިކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

133. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމުގައި މިކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން ބުނެފައިވާ ބަޔާނުގައި، މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ 04 (ހަތަރެއް) މީހުންގެ ތެރެއިން، އެއް ތުހުމަތުކުރެވުނު މީހެއްގެ ގޮތުގައި ދައްކާ އުޒުރެއް، ހަމައެކަނި މީހެއްގެ ގޮތުގައި ދައްކާ ސާބިތުކުރުމަކުން ނިންމާފައިވާތީ، އޭގެ ތެރެއިން އެކަކު 12 މާރޗް 2021 ވާ ހަވީރުގެ ވަޒީފާގައި ބަހައްޓާފައިވާކަމާއި، މިކަމުން އެހެނީ އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ މީހެއްކަން ކަށަވަރުން ތުހުމަތުކޮށް ސިޔާސަތު ތުހުމަތުކުރެވުނުކަމަށްވެއެވެ.[55] މި ނުކުތާ ބަލައިގަތުމުގައި ތުހުމަތުކުރެވުނު ކަމަށް ވީނުގައި ނުލެވޭކަމަށް ދައްކަވައި ގޮތުން ކަމުން ވަކިން އެނގެއެވެ. މިއީ އެއްވެސް ބައެއްގައި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން، އަ

---

[55] އަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅުއްވި "މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމު"ގެ 7.10 ވަނަ ނަންބަރު

މާއްދާގެ ދަށުން ފަރުވާ ލިބިދިނުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުމެއްނޫނެވެ. އެކަން އިތުރަށް [illegible] މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފަރާތުން [illegible] މިފަދަ ހުށަހެޅުމެއް ހުށަހަޅާފައިނުވާތީއެވެ.

134. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާފައިވާ މައްސަލައިގެ ނިޔާއަށް ބަލާއިރު، ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ބަޔާންކުރާ 24 އޮގަސްޓު 2021 ގައި ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން ދީފައިވާ ބަޔާނެއް [illegible] [illegible]. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާ ޢަބްދުއްރަޝީދު ހާރޫންގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] އެ ފަރާތުން 02 މާރިޗު 2022 ގައި ހުށަހެޅި ޚުލާޞާ [illegible]. އެ [illegible] [illegible] މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] އެހެން ވަޒީފާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) [illegible] 17 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

135. ޚުލާޞާ ބަޔާނަކީ މައްސަލައެއްގައި ހުށަހަޅަން [illegible] [illegible] ހުށަހަޅައި [illegible] މުޅި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][56] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][57] ޚުލާޞާ [illegible][58] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[56] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/HC-A/448 ([illegible] ވ. [illegible]) ޤަޟިއްޔާ

[57] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/01 ([illegible] ވ. [illegible]) ޤަޟިއްޔާ

[58] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/SC-A/20 ޤަޟިއްޔާ

[illegible] މި ކޯޓުގެ [illegible] ވ. [illegible][59] ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާނެއެވެ.

136. ހުލާސާ [illegible] އަދު [illegible] [illegible] އަދު [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުށަހެޅުމުގައި [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އުސޫލުކަމަށްވާއިރު، މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަބްދުއްރަޝީދު ދާއޫދުގެ [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] މި އިސްތިއުނާފުގައި [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާއި 20 ވަނަ މާއްދާގެ އަލީގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގައި އަބްދުއްރަޝީދު ދާއޫދުގެ [illegible] މި [illegible] [illegible] ނުވެއެވެ.

137. އެހެންކަމުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލަ ނިންމާފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 17 ވަނަ މާއްދާ އަދި 20 ވަނަ މާއްދާއާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވެއެވެ.

އަބްދުއްރަޝީދު ދާއޫދުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2023/HC-A/89 މައްސަލާގެ [illegible] އިސްތިއުނާފު ނިންމަން ފެންނަގޮތް

138. ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގެ ނިންމުމާއި ގުޅިގެން އަބްދުއްރަޝީދު ދާއޫދުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ [illegible] އިސްތިއުނާފުގައި އަބްދުއްރަޝީދު ދާއޫދުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައި، އެ މައްސަލައިގެ ނިންމުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

---

[59] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/HC-A/411 މައްސަލަ

[illegible] ޙައްޤުން

139. [illegible] މުޙައްމަދުގެ [illegible] ކުރަމެވެ.

[illegible] މުޙައްމަދު ސަޢީދު ޢަބްދުﷲގެ ޙައްޤުން

140. [illegible] މުޙައްމަދުގެ [illegible] ކުރަމެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު [illegible][60]

141. މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ހުކުމްކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޙައްޤު މައްސަލައިގެ ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އެގޮތުން އަދި [illegible] ގޮތުން[61] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅަންވާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމުން ނިންމާތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައެވެ.[62] މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު ހަވާލުކުރިއިރުގެ، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފެށޭނީ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު ހަވާލުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ.[63] އެހެންކަމުން، ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުންނެވެ.[64]

---

[60] [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 268 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ.

[61] [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ.

[62] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

[63] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

[64] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

ހުކުމް

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވިދިޔަ ސަބަބުތަކަށް އެފަދައިން ހުކުމުން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 136/VTR/2021 މައްސަލައިގެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި، އަދި [illegible] [illegible] ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ [illegible] އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އެ ނިންމުން [illegible] ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ހުކުމްކުރީމެވެ.

މިމައްސަލަ ބަލައި ހުކުމްކުރި:

ފަނޑިޔާރު [illegible] ޒަކަރިއްޔާ

ފަނޑިޔާރު [illegible] މުޙައްމަދު
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ސަލީމް ޢަބްދުﷲ